

Calinescu miniszter... Sándor, Mirones...

és Beck... donban

Károly román király... zseljövében fontos

lése

áron

ól való ellátás... lőtük:

gelmesen utaztam... tetlenül asszisz...

ól is, hogy béke... hogy Kárpátja...

aknak még lesz... gy a Sic-gárdák

gy mi lesz a jö... erint — Jugosz...

og visszavonulni.

madik

nadiiparáról

gy lehetne szem... ren szoros együtt... tható. Ez azon... s totális tenden... sa miatt.

a vita Molotov... Kalinin, a Szov... aki kijelentette...

mondja a szovjet... on. Utána felszó... in, akik kijelen... viatika kitűnő és... re a szovjet bár...

zetvédelem helye... zerinte a szovjet... e, hogy a szovjet... mint védelmének...

gy vegyi ipara... g bármely orszá... A kémia erőteljes... zünk azok, akik... ni, de ha másva... ek fogja ezt meg...

es Lapkiadó R. T... Baron L. Pop 16...

PRIMAT

Taxa postala... Szerkesztőség... 10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő... Ára 5 lej... Kedd, március 21.

Daladier: „Franciaország az utolsó szál emberig készen áll”

Kialakulóban az angol-francia-orosz blokk

Anglia, Franciaország és Németország kölcsönösen visszahívták nagyköveteiket. Nagyonfontosú minisztertanács és tárgyalások Londonban. Benes cseh kormányt alakít Amerikában

A csehszlovák eseményekkel kapcsolatosan előállott feszültség állandóan gyorsuló tempóban éleződött ki az utolsó 48 órában. Az angol és francia tiltakozó jegyzéket, amely megtagadta a cseh és szlovák „protektorátus” elismerését, a német kormány visszautasította, mint olyant, amely „minden jogi, politikai és erkölcsi alapot nélkülöz”.

Lázás tárgyalások Londonban

London, március 20. Henderson berlini angol nagykövet — mint ismeretes — még szombaton elhagyta a német fővárost és Londonba utazott, jelentéstételre. Von Dirksen, Németország londoni nagykövete kormányra rendeltetére ugyancsak elhagyta állomáshelyét és Berlinbe utazott, hogy részletesen tájékoztassa kormányát Anglia álláspontjáról a legutóbbi nemzetközi eseményekkel kapcsolatosan.

Angol-francia-orosz blokk készül a német terjeszkedés feltartóztatására

LONDON, március 20. (Rador). A Daily Mail diplomáciai szerkesztője közli, hogy a brit kormány formálisan felszólította Szovjet-Oroszországot, csatlakozzék olyan paktumhoz, amit Anglia, Franciaország és azon nemzetek kötnek, amelyek együttműködni akarnak a német terjeszkedés feltartóztatásában.

A szovjetkormány erélyes válaszjegyzékben tiltakozik Csehország bekebelezése ellen

Moszkva, március 20. (Rador). A Tassügynökség jelentése szerint Von Schulenberg moszkvai német nagykövet kormányától kapott utasítás alapján közölte a szovjetországi kormánnyal a cseh népek a német állam védelme alá vételéről szóló lépést. Március 17-én átnyújtott jegyzékében a német nagykövet a szovjetországi kormány tudomására hozta a német kancellárnak Csehország és Morvaország protektorátusa felállításáról szóló nyilatkozatának tartalmát.

európai államoknak, melyekben a belső rend s a békés külpolitika reálisan biztosítva volt.

2. A szovjetkormány nem ismer egyetlen alkotmányt sem, valamely államét, mely a kormány fejének, a nép hozzájárulása nélkül megadja a jogot független állami létének megsemmisítésére. Nehéz elfogadni, hogy egy nép önként beleegyezzen függetlenségének megsemmisítésébe és más államhoz való csatlakozásba — annál kevésbé egy olyan nép, mely századokon át harcolt függetlenségéért, sőt husz éven át megőrizte független létét.

3. Egy nép szabad akaratkifejezésének elvét nem lehet helyettesíteni egy, vagy két személy aláírásával, bármennyire magas állásuk is legyenek ezek. A jelen esetben a cseh nép egyáltalán nem fejezte ki szabad akaratát, négy egy népszavazás alakjában sem.

4. Miután a cseh nép akaratának minden szabad kifejezése hiányzik, Csehország német csapatok általi elfoglalását s a német kormány ezt követő cselekedeteit csak önkényesnek, erőszakosnak és támadónak lehet tekinteni.

4. A német kormány tettei jel adtak a magyar csapatok akciójára Kárpátukrajnában s népe elemi jogainak megsértésére.

6. A fenti megállapítások vonatkoznak Szlovákia helyzetének megváltozására is. Németországnak való alárendelése értelmében, melyek a szlovák nép szabad akaratnyilvánítása nem igazol.

7. Következésképpen a szovjetkormány nem ismerheti el törvényesnek Csehországnak a német birodalomhoz való csatlakozását s nem tekintheti azt a nemzetközi jog és méltányosság szabályaival, vagy a népek önrövidítéséről szóló elvvel megegyezőnek.

8. A szovjetkormány véleménye szerint a német kormány az a cselekedete nem kíséribli ki az általános béke egyetlen veszélyeztetését sem, ellenkezőleg, súlyosbította ezt a fenyegetést, megzavarták Közép-Európában a politikai szilárdságot és még jobban kihangsúlyozták az Európában előbb megteremtett riadóállapotot és új csapatmérték a népek biztonságának érzésére.

Van szerencsém kérni, hogy közölje kormányával a fentieket”.

Miről tárgyalt Halifax és Maiski?

London, március 20. A Reuter ügynökség jelenti: Az a hír, amely szerint lord Halifax katonai szövetséget ajánlott volna fel Maiski londoni szovjetkötvetnek, nem felel meg a valóságnak. Ezzel szemben tény, hogy Halifax és Maiski teljes őszinteséggel vizsgálták meg a német helyzet összes vonatkozásait. Ezenkívül kicserélték értesítéseiket és elhatározták, hogy bármely jövő eseményt illetően szoros kapcsolatban maradnak. Ez a szoros együttműködés nem csupán Angliára és a Szovjetre vonatkozik — mondja a Reuter —, hanem más demokráta államokat is magában foglal, amelynek keretében minden támadó ténykedést figyelemmel kísérnek.

(Folytatása az 5. oldalon)

Uj könyv a Balfour-deklaráció történetéről

A cionista szervezet jeruzsálemi központjának kiadásában új könyv jelent meg a Balfour-deklaráció történetéről („Chaccharat Balfour vetoldotha”). A könyv az Erdélyben is jól ismert dr. N. M. Gelber műve.

Gelber sok adatot hozott már össze a cionista eszme történetéhez többek között Judentaatsprojekte, Vorgeschichte des Zionismus című könyveiben. Ez az új műve azonban terjedelemben, alaposágban — a cionista szervezet irattárából emelt ki rengeteget — érdekességben és főleg aktualitásában — Londonban most folyik a közelharc a Balfour-deklarációjának jövője körül — tultesz minden előző írásán. Alaposágára rávall, hogy majd egy harmadrésze jegyzetkből, forrásainak felsorolásából áll. Melleleg: a legtöbb érdekességet ezekből a jegyzetkből bányászhat ki. A mozgalom vezető embereinek memorandumai, levelezése, feljegyzéseik különböző audienciákról, ezeken az oldalakon zsufoledik össze. A kullisszák mögé pillantunk be általuk. Akik szeretik az irodalmi és a politikai csemegét, kedvtelve fogják olvasni, sok minden újat fognak megtudni a Gelber forrásaiból.

A könyv a zsidó állameszme angliai multján kezd. A lordprotektor Cromwell-től, aki Manasse ben Jiszraelenek, a Spinoza tanítójának, közbenjárására 1655-ben megnyitja a zsidók előtt Angliát, Disraelin és George Elioton át Arthur James Balfourig, egyre akadtak a szigetországban írók, politikusok, államférfiak, akik — érthető tünet a Szentírásban verzátus angolok között — teljes megértéssel viseltettek a zsidóság iránt és fel akarják támasztani államát.

Könyve második fejezetében a palesztinai probléma világpolitikai helyzetét 1914—18-ban vázolja fel Gelber. Angliának először orosz és francia szövetségeseire kellett tekintettel lennie, amikor az ottomán birodalom területe felett rendelkezett. Nagyon ígért az araboknak — Angliában közkeletű az élc, hogy az „Ígért földjét” sokaknak ígérték már — hogy felvolva őket Törökország ellen. De arra óvatosan ügyelt, hogy Palesztinát, a szuezi csatorna örét és az Indiába vezető szárazföldi és légi ut fontos állomását, kikapcsolja az ígértetek sorából. Ez a Mac Mahon-levelek mostani új fordításából is kiviláglik. Palesztina az első tervezések szerint angol-francia-orosz igazgatás alá került volna. Később az antant hatalmak sorába belépett Olaszország is nehézségeket okoz, mert szintén aspirációi vannak Palesztinában. Oroszország is intrikál, expedíciós hadsereggel akar résztvenni az Allenby támadásában. A bolsevik forradalom azonban szerencsésen megszünteti Angliát az orosz vetélytárostól, jelentéktelenné zsugorítja össze Itália befolyását és gyöngíti Franciaország helyzetét is. Most már teljes egészében magának vindikálhatja Palesztinát.

A könyv harmadik fejezete a cionista szervezet helyzetét ismerteti a világháború kezdetén. A központi vezetőség, mely Berlinben székelt és német meg orosz állampolgárokból állott, a teljes neutralitás mellett foglalt állást. Hágába helyezte át a Nemzeti Alap és Koppenhágába a szervezet központi irodáját. Semlegesség alatt azonban nem ölbetét kezű semlegességet értettek, hanem állandó közbenjárás mind-egyik hedviselő félnél a cionista ideálkért. Továbbá a szervezet munkájának folytatását és felkészülést a béketárgyalásokra. A negyedik fejezet azoknak a diplomá-

ciai lépéseknek ismertetése, amiket Angolországban tettek a cionizmus érdekében az ottani elvbarátok. Weizmann már 1914 szeptemberében aktivitásba kezd, Achad Haam is ráébred, hogy „higya hasáa”, ütött a nagy, a döntő óra Palesztina és a zsidó nép történetében. Anglia első zsidó vallású minisztere, Herber Samuel szintén korán lesz figyelmes Weizmann és Szokolovval folytatott tárgyalásai következtében a palesztinai lehetőségekre és már 1914 novemberében felhívja Grey figyelmét arra, hogy az ottani birodalom szétrobbantása után megadatott az alkalom a zsidó állam feltámasztására, Anglia védőszárnyai alatt. A Rotschild család is sorompóba lép Palesztina mellett, Lloyd George, Balfour már az első hónapokban a cionista terv barátjaivá szegődnek.

Ez a terv mindenestre csak később konkretizálódik. Mindenekelőtt a Sir Mare Sykes-szel folytatott tárgyalások — az 5. fejezet számol be róluk — azután az angol asszimilációs fenekedései — a 6. fejezet ismerteti őket — végül Franciaország közlekedési megbízottjával, Picot-val, a francia, olasz kormányokkal és a vatikánnal folytatott megbeszélések — a 7. fejezetben olvashatók — hatnak rá elhatározólag. Érdekessé válik a cionista terv története — mondotta, amikor Szokolov megjelent előtte. Elmult 19 évszázad, amióta Róma elpusztította a zsidók országát, s most zsidó delegátus jön Rómába, hogy új életre keltse. És amikor Szokolov biztosította, hogy a zsidókban van elég erő, hogy a feltámasztás munkáját elvégezzék, megjegyezte: Így van, ez Isten akarata.

A nyolcadik fejezetben a zsidó légió történetét ismerteti Gelber. A kilencedik fejezetben az angol deklarációról folytatott küzdelem utolsó etapját. Rengősen tervezet, sok szóvalogatás előzte meg a végleges, az igényeket nem mindenben kielégítő szöveg meghatározását. A brit kormánnyal folytatott tárgyalásoknál Edwin Samuel Montagu, a kormány tagja (Asquith magántitkárákat kezdte, s 1917-től fogva öt éven át India államtitkára volt) játszott zsidó léte, zsidó szempontból a legszomorúbb szerepet: örök kerékkötője, örök Sántánja volt a zsidó nemzeti törekvéseknek.

A 10. fejezet Amerika, pontosabban az amerikai zsidóság és az amerikai hivatalosság döntő szerepéről szól. A Balfour-deklarációval Anglia nem csekély részben arra törekedett, hogy megnyerje maga számára az amerikai zsidókon keresztül az amerikai közvéleményt, Brandeis és Wilson elnök avatkozott be a nehéz percekben a cionizmus javára. A 11. fejezet a neutrális államokban, a 12-ik az Oroszországban kifejtett cionista munkáról beszél.

Rendkívül érdekes a 13. fejezet, amely a központi hatalmaknál ismételt megkísérelt cionista diplomáciai lépésekről számol be és Palesztináról, a cionista munka helyzetéről az ottman uralom alatt a háború éveiben. A kapituláció megszüntetése, Dzsamal pasa rémuralma, a jaffai kajmakámnak a zsidók ellen irányuló aknamunkája, a kényszerottomanizálás, a cionizmus betiltása, az árúkvitel és a tökébehozatal teljes szünetelése, a kiutasítások, az élelmezési nehézségek súlyos helyzetbe sodorták a palesztinai zsidókat. Csak az USA konstantinápolyi nagyköveteinek — az egész világháború folyamán zsidók képviselték az Egyesült Államokat Konstantinápolyban: Morgenthau, majd Eikus — erélyes közbelépései, a számolás a világ közvéleményével, mentette meg a zsidókat az örmények sorsától. A Balfour-deklaráció megjelenése után mindenestül javult valamelyest a helyzet. A központi hatalmak, mindenekelőtt az ottman kormány ráébredt a zsidók iránti való meggyőzés szükségességére. Czernin gróf megőrtö nyilatkozata után Talaat pasa fogadta a cionista szervezetet, az Agudat Jisrael, a Viod (a németországi zsidó szervezetek) és az osztrák zsidó szervezetek együttes küldöttségét. Nyilatkozata azonban voltaképpen kibúvós volt minden határozott kötelezettség vállalás alól. Pedig ebben az időben nem le-

hetett többé, amint eleinte cselekedtek, blöfnek minősíteni a Balfour-deklarációt. Hiszen a zsidó légióval kiegészített angol hadsereg már elfoglalta Palesztinát.

A 14. fejezet címe: Likrat-veidat hasalom. Beszámol többek között a cionista bizottság kiküldetéséről Palesztinába. Zionista Comission volt az angol, Váád Hacirim a héber neve. Összekötő tisztként közte és

z. k haza fognak térni országukba. B. dog vagyok, hogy kormányom támogatja ezt a hazatérést. Szeretettel és sok érdeklődéssel fogom kísérni a cionista munka

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

Duff Cooper: „Ma jogosabb a zsidók Palesztinára való igénye, mint husz évvel ezelőtt”

Duff Cooper, az admirális volt első lordja, az Anglo Palestine Klub bankettjén, amelyet tiszteletére tartottak, nagy beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy „a zsidóknak Palesztinára való igénye ma jogosabb és erősebb, mint volt husz évvel ezelőtt.”

— Az angol kormány — mondotta Duff Cooper — nem szabad, hogy kétséget hagyjon aziránt, hogy Anglia politikáját nem lehet erőszakkal és terrorista módszerekkel elteríteni eredeti utjától.

Brodetski professzor, a cionista exekutív politikai osztályának londoni vezetője, elnököl a banketten és beszédében többek között a következőket mondotta:

— Még sohasem fordult elő a cionista mozgalom történetében, amikor az egész világ zsidói oly egységesek lettek volna, mint amilyen egységesek ma Palesztina kérdésében. Tudom, hogy mit mondanak, amiódön kijelentem, hogy bizonyos elvek tekintetében nincs ma különbség „szélsőségesek” és „nem szélsőségesek” között.

Beszédének további során Brodetski professzor kijelentette, hogy az eviani konferencia súlyos csatlódás volt a zsidók számára. Hol vannak a „más területek”, ahol a zsidók letelepedhetnek? ...

Felszólalt még lord Snell, aki kijelentette, hogy a cionista mozgalom megnyerte a maga számára a világ erkölcsi lelkiismeretét és felhívást intéz a zsidó néphez, hogy ne engedje át magát a kétségbeesés hangulatába.

Dr. Benzion Mossinson beszédében többek között a következőket mondotta:

— A palesztinai zsidó jisiv elég erős ahhoz, hogy gondoskodni tudjon arról, hogy hozzájárulása nélkül nem fog kormány ala-

kulni az országban. Amit mi Palesztinában teremtettünk, jogot ad nekünk arra, hogy ezt megmondjuk a világnak. El fogunk hártani minden veszedelmet és Palesztinában végül is valóságos nemzeti otthonunk lesz.

A felszólalások sorát Dugdale asszony, az elhunyt Balfour lord unokahuga zárta be.

A banketthez üdvözlőket küldtek: Lord Robert Cecil, a westminsteri dékán, a chichesteri és birminghami püspök, Attlee őrnagy, Herbert Morrison, Sir Archibald Sinclair, Anthony Eden, lord Rotschild, lord Bearsted, lord Melchet, Wegwood ezredes és lord Harlech (Ormsby Gore).

AZ ANGOL KORMÁNY ELHALASZTOTA PALESZTINA-TERVENEK KÖZÉTELETT. Az angol kormány legutóbbi minisztertanácsán úgy határozott, hogy egyelőre nem hozza nyilvánosságra azt a tervet, amelyet szerda este „végleges” tervként terjesztett a zsidó és arab delegáció elé.

Szerda este 9 órakor zajlott le az angol és zsidó delegáció utolsó hivatalos értekezlete, amelyen az angol kormány közölte a tervet és a zsidó delegáció kijelentette, hogy azt nem fogadja el. Ezt megelőzőleg délután négy órakor az arab delegációnak terjesztette elő a kormány a tervezetet.

Ezzel formálisan is véget ért a londoni Palesztina-konferencia. E befejező aktus előtt dr. Weizmann Chaim, aki Párizsban Bonnet külügyminiszterrel tárgyalt, a francia fővárosból való visszaérkezése után, kedd este kihallgatáson volt Chamberlainnél. Az angol miniszterelnök parlamenti magánzóbjában fogadta a cionista világszervezet elnökét, Weizmann ezt megelőzően Macdonalddal tárgyalt.

Mégsem végleges a kormány „végleges javaslata”?

Az utolsó tárgyalásokról még a következő részletek közli a Zsidó Távirati Iroda:

A Jewish Agency exekutívájának keddi ülésén David Ben Gurion, az exekutív elnöke, beszámolt a zsidó delegáció és a kormány azelőtti tárgyalásairól. Ben Gurion beszámolójából kint, hogy Macdonald nem adta meg azokat a biztosítékokat, amiket a Jewish Agency memorandumában kért a kormánytól, hanem csak általánosságban jelentette ki, hogy a kormány terveze keretében, amely önálló palesztinai állam létesítésére irányul, elegendő mértékben lesznek megvédve a zsidó nemzeti otthon érdekei. A zsidó delegátusok megkérdezték a gyarmatügyi miniszter, hogy milyen hosszú lesz az átmeneti időszak, amelyet a terv az önálló állam megalakulásáig irányoz elő. Macdonald válaszában kijelentette, hogy ezt nem lehet előre megállapítani; ez attól függ, hogyan fog alakulni és milyen sikerre fog vezetni a zsidók és az arabok együttműködése a létesítendő autonóm intézményekben.

Angol hivatalos részről kijelentik, hogy az

uj végleges javaslatok elvei megváltozhatatlanok, módosítás csak a részletekben lehetséges. Ha mindkét fél elutasítja a javaslatokat, ami meg is történt, úgy a kormány saját politikájának keresztülvitelét fogja proklamálni. Ez a politika nem fog feltétlenül a szerdán közölt kormányjavaslatok keretében mozogni, mert hiszen a szerdán közölt „végleges terv” a zsidók és az arabok együttműködését tételezi fel.

Chamberlain miniszterelnök előtt kedden küldöttség jelent meg az összes angol pártok reprezentánsaiból. A küldöttség tagjai lord Amery volt gyarmatügyi miniszter, Victor Cazalet (konzervatív párti), sir Archibald Sinclair (liberális) és Tom Williams (munkáspárti) voltak. A küldöttség behatóan megtárgyalta a miniszterelnökkel a Palesztina-kérdést. A delegáció azt kérte a miniszterelnöktől, hogy semmiesetre se fogadjon el olyan politikát, amely ellentétben áll a Balfour-deklaráció és a mandátum rendelkezéseivel.

Lengyelország

Beck lengyel külügyminiszter a zsidó emigráció kérdéséről

A lengyel szenátus külpolitikai bizottságának legutóbbi ülésén Beck külügyminiszter nyilatkozatot tett, amelyben felhívást intéz a zsidókhöz és a bevándorlás szempontjából számbajehető kormányokhoz, hogy segítsék Lengyelországot a zsidó kivándorlás kérdésének megoldásában.

— A lengyel kormány azon törekvése, hogy területeket találjon a lengyelországi zsidó kivándorlók számára, nem egyéb, mint kísérlet arra, hogy a lengyelországi zsidókérdést preventív akcióval oldja meg. A zsidó emigráció kérdése specifikus része Lengyelország általános kivándorlási problémá-

előrehaladását — mondotta Weizmannak V. György angol király. És most egyszerűben, egycspásra minden megváltozott volna? A bibliás angol nép évszázados lelki kapcsolata a zsidókkal, zsidóország ujjaépítésének tervével, egyszerűben megszakadt és a királyi szó, Balfour ünnepélyes deklarációja egyszerűben feledésbe merült volna? Lehetséges ez? (t. i.)

jának. A kérdés lélektani tényezői a nemzetközi kérdések kieleződése következtében váltak akuttá.

— A lengyel kormány politikája a zsidó kivándorlás tekintetében, bizonyos eredményekre vezetett immár, amelyek közül a legfontosabb az a tény, hogy idegen kormányok nemzetközi kérdésnek tekintik ezt a problémát. Amikor létrehozták az Evian-bizottságot, nyomtatékosan figyelmeztették a kormányokat, mily veszedelmes volna, ha a problémát oly szűk keretben kezelnék, mint ahogy eredetileg elgondolták. Hangsúlyozták, hogy a bizottság által megindított akció később jön, amennyiben egészen súlyos méreteket öltött a zsidó emigrációs probléma. Ha azok az országok, amelyek megfelelő bevándorlási területek fölött rendelkeznek és amelyeknek módjukban áll ez ügyben az iniciatívát megragadni és ha a zsidók maguk is jóakarattal fognak ebben közreműködni, úgy megfelelő módon fognak tudni megoldani ezt a kérdést, a hejyes uton haladva és a nehézségeket csökkentve.

Beck külügyminiszter végül bejelentette, hogy legközelebb újabb nyilatkozatot fog tenni a zsidó kivándorlás kérdésében. Valószínűnek tartják, hogy csütörtökön a sejmiben tartandó külpolitikai expozéjában fogja ismét felvetni a problémát.

LENGYELORSZÁGBAN MEGKEZDŐDÖTT A „14 HUSTALAN NAP”. A lengyel rabbiügylet végrehajtóbizottsága közli, hogy központi bizottság alakult a zsidó rituális vágás védelmére. A bizottságban a rabbiügylet és a „világi képzettségű” rabbi egyesületének szervei, továbbá az összes polgári szervezetek vesznek részt kivétel nélkül.

Mint jelentettük, a lengyelországi rabbi egyesület a rituális vágás betiltásának terve elleni tiltakozás jeléül „14 hustalan napot” rendelt el, március 14-től kezdődőleg, amikor is Lengyelország egész zsidósága tartózkodik minden húsfogyasztástól. A zsidó mérszálékek március 30-ig zárva vannak. Március 13-ikán este a zsidó metszők beszüntették munkájukat. A zsidó vendéglőkben kedd óta nem szolgálnak fel húst. Miután a hatóságok betiltották a hustalan napok propagálását sajtó és hirdetések útján, a zsidó lapok felhívások helyett naponta hustalan menüket közölnek a zsidó háziasszonyok tájékoztatása céljából.

Valódi angol szövetet kedvelő

urak és hölgyek részére megrendeléseket elvállalunk. A hölgyeket külön felhívom uj, saját kreaturájú modern

ANGORA
szöveteimre.

DOMBRIA

Str. Regina Maria 4. es Str. Bratianu 19.
Arusítás délelőtt 11-től 7 óráig.

ax. C. En szállodája

BUDAPESTEN

CONTINENTAL SZALLO

160 SZOBA MINDEN ÁRKATEGORIÁBAN
ÉTTEREM-GARAGE.

Románia és Cífoló intézet kövel

Bucuresti, március 20. ter ügynökség jelentés francia rádió-állomások szombaton délelőtt az világban, hogy Németországon követelte a román natermékei és kövelje. hirrel kapcsolatosan hiv. kezöket közlik: Bucuresti.

A Rador távirati iroda va arra, hogy a leghat. cáfolja mindazokat a hílyek egy német részről. dött ultimátummal áll. ben. — Valótlán az az ál. ország gazdasági szakt. által ultimátumot küldö. gazdasági szaktanácsos. fővárosban tartózkodik. a céllal, hogy a még m. ben aláírt német-román. mény következtében beá. tal szükségesnek vélt te. szelje.

Ugyanezzel a hirrel ka. talos német távirati irod. lemenyt adta ki:

Jölerésült hírforrásból. arról, hogy jelen pillana. tárgyalások folynak Né.

Clemenceau i

Az Azi című hetilap „. talan áldozatok” cím ala. írja:

„A versaillesi béketárg. ön a francia szigorúsá. ször összeültközött az an. ak engedékeny magatar. ceau egy kijelentést tet. tást tett mindazokra, ak. módot akartak kieszközö. vokálókkal szemben.

— Megjéjdenek attól. ris — ha azt látják, h. szigoru békével akarjuk. lejtsek el, hogy másfél é. ben francia sem érte m. nélkül, hogy ne lett v. német invázióknak.

Clemenceau szavai eg. tet foglaltak össze, ame. és demokráciát örököse. Európa szívébe beszurt. dulatai. Minden erőfesz. amely egyebet nem aka. és az emberiség javát. hajótörést szenvedett a. pásiak alatt, akik megte. rut a háborúért” tanát. rálások és muzeumok or. tonai üzemek és hadfé. alkotóinak ágyugolyói n. szabályszerűen követték. pusztulást hozva magu. dig az irodalom, a tudó. a szép, a jó és a haladá.

Az Universulban Jor. nia volt római követe, „tika vége” cím alatt i. zercikket, amely többek. zöket mondja:

„Tiz nappal ezelött. ahol igyekeztem a kont. gol politika perspektívá. merni. A birodalom ha. hatalmas optimizmus. hét óta a tőzsde igen é. tükai körökben, sem a. ották a legtavolabbró. akció, amely néhány n.

20.000 sékelt Erdélyben Terjesszétek a sékelt!

ciai lépéseknek ismertetése, amiket Angolországban tettek a cionizmus érdekében az ottani elvararok. Weizmann már 1914 szeptemberében aktivitásba kezd, Achad Haam is ráébred, hogy „higiénia hasáa”, ütött a nagy, a döntő óra Palesztina és a zsidó nép történetében. Anglia első zsidó vallású minisztere, Herber Samuel szintén korán lesz figyelmessé Weizmann és Szokolovval folytatott tárgyalásai következtében a palesztinai lehetőségekre és már 1914 novemberében felhívja Grey figyelmét arra, hogy az ottomán birodalom szétrobbantása után megadatott az alkalom a zsidó állam feltámasztására, Anglia védőszárnyai alatt. A Rotschild család is sorompóba lép Palesztina mellett, Lloyd George, Balfour már az első hónapokban a cionista terv barátjaivá szegődnek.

Ez a terv mindenesetre csak később konkrétizálódik. Mindenekelőtt a Sir Marc Sykes-szel folytatott tárgyalások — az 5. fejezet számol be róluk — aztán az angol asszimilációs fenekedései — a 6. fejezet ismerteti őket — végül Franciaország közlekedési megbízottjával, Picot-val, a francia, olasz kormányokkal és a vatikánnal folytatott megbeszélések — a 7. fejezetben olvashatók — hatnak rá elhatározólag. Érdekes XV. Benedek pápa állásfoglalása a zsidó állam feltámasztásának problémájához. Mennyire megváltozott a történelem — mondotta, amikor Szokolov megjelent előtte. Elmult 19 évszázad, amióta Róma elpusztította a zsidók országát, s most zsidó delegátus jön Rómába, hogy új életre keltse. És amikor Szokolov biztosította, hogy a zsidókban van elég erő, hogy a feltámasztás munkáját elvégezzék, megjegyezte: Így van, ez Isten akarata.

A nyolcadik fejezetben a zsidó légió történetét ismerteti Gelber. A kilencedik fejezetben az angol deklarációért folytatott küzdelem utolsó etapját. Rengeteg tervezet, sok szavalgatás előzte meg a végleges, az igényeket nem mindenben kielégítő szöveg meghatározását. A brit kormánnyal folytatott tárgyalásoknál Edwin Samuel Montagu, a kormány tagja (Asquith magántitkáráként kezdte, s 1917-től fogva őt éven át India államtitkára volt) játszotta zsidó léte, zsidó szempontból a legszomorubb szerepet: örök kerékkötője, örök Sántánja volt a zsidó nemzeti törekvéseknek.

A 10. fejezet Amerika, pontosabban az amerikai zsidóság és az amerikai hivatalosság döntő szerepéről szól. A Balfour-deklarációval Anglia nem csekély részben arra törekedett, hogy megnyerje maga számára az amerikai zsidókön keresztül az amerikai közvéleményt, Brandeis és Wilson elnök avatkozott be a nehéz percekben a cionizmus javára. A 11. fejezet a neutrális államokban, a 12-ik az Oroszországban kifejtett cionista munkáról beszél.

Rendkívül érdekes a 13. fejezet, amely a központi hatalmaknál ismételt megkísérelt cionista diplomáciai lépésekről számol be és Palesztináról, a cionista munka helyzetéről az ottomán uralom alatt a háború éveiben. A kapitulációk megszüntetése, Dzsamal pasa rémuralma, a jaffai kajmakánnak a zsidók ellen irányuló aknamunkája, a kényszerottomanizálás, a cionizmus betiltása, az árúkvitel és a tőkebehozatal teljes szünetelése, a kiutasítások, az élelmezési nehézségek súlyos helyzetbe sodorták a palesztinai zsidókat. Csak az USA konstantinápolyi nagyköveteinek — az egész világháború folyamán zsidók képviselték az Egyesült Államokat Konstantinápolyban: Morgenthau, majd Eikus — erélyes közbelépései, a számolás a világ közvéleményével, merette meg a zsidókat az örmények sorsától. A Balfour-deklaráció megjelenése után mindenesetre javult valamelyest a helyzet. A központi hatalmak, mindenekelőtt az ottomán kormány máib edt a zsidók: l való megengedés szűk séges voltára. Czernin gróf megértő nyilatkozata után Talaat pasa fogadta a cionista szervezet, az Agudat Jisrael, a Viod (a németországi zsidó szervezetek) és az osztrák zsidó szervezetek együttes küldöttségét. Nyilatkozata azonban voltaképpen kibúvás volt minden határozott kötelezettség vállalás alól. Pedig ebben az időben nem le-

hetett többé, amint eleinte cselekedtek, blőfnek minősíteni a Balfour-deklarációt. Hiszen a zsidó légióval kiegészített angol hadsereg már elfoglalta Palesztinát.

A 14. fejezet címe: Likrat veidat hasalom. Beszámol többek között a cionista bizottság kiküldetéséről Palesztinába. Zionista Commission volt az angol, Váad Hacirim a héber neve. Összekötő tisztként közte és

z... k haza fognak térni országukba. B... dog vagyok, hogy kormányom támogatja ezt a hazatérést. Szeretettel és sok érdeklődéssel fogom kísérni a cionista munka

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

Duff Cooper: „Ma jogosabb a zsidók Palesztinára való igénye, mint husz évvel ezelőtti”

Duff Cooper, az admirális volt első lordja, az Anglo Palestine Klub bankettjén, amelyet tiszteletére tartottak, nagy beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy „a zsidóknak Palesztinára való igénye ma jogosabb és erősebb, mint volt husz évvel ezelőtti.” — Az angol kormány — mondotta Duff Cooper — nem szabad, hogy kétséget hagyjon aziránt, hogy Anglia politikáját nem lehet erőszakkal és terrorista módszerekkel elteríteni eredeti útjától.

Brodetski professzor, a cionista exekutívé politikai osztályának londoni vezetője, elnököl a banketten és beszédében többek között a következőket mondotta:

— Még sohasem fordult elő a cionista mozgalom történetében, amikor az egész világ zsidói oly egységesek lettek volna, mint amilyen egységesek ma Palesztina kérdésében. Tudom, hogy mit monddk, amidőn kijelentem, hogy bizonyos elvek tekintetében nincs ma különbség „szélsőségesek” és „nem szélsőségesek” között.

Beszédének további során Brodetski professzor kijelentette, hogy az eviani konferencia súlyos csatlódás volt a zsidók számára. Hol vannak a „más területek”, ahol a zsidók letelepedhetnek? ...

Felszólalt még lord Snell, aki kijelentette, hogy a cionista mozgalom megnyerte a maga számára a világ erkölcsi lelkiismeretét és felhívást intéz a zsidó néphez, hogy ne engedje át magát a kétségbeesés hangulatába.

Dr. Benzion Mossinson beszédében többek között a következőket mondotta:

— A palesztinai zsidó jisiv elég erős ahhoz, hogy gondoskodni tudjon arról, hogy hozzájárulása nélkül nem fog kormány ala-

kulni az országban. Amit mi Palesztinában teremtettünk, jogot ad nekünk arra, hogy ezt megmondjuk a világnak. El fogunk harítani minden veszedelmét és Palesztinában végül is valóságos nemzeti otthonunk lesz.

A felszólalások sorát Dugdale asszony, az elhunyt Balfour lord unokahuga zárta be.

A banketthez üdvözlőtűket küldtek: Lord Robert Cecil, a westminsteri dékán, achesteri és birminghami püspök, Attlee őrnagy, Herbert Morrison, Sir Archibald Sinclair, Anthony Eden, lord Rotschild, lord Bearsted, lord Melchet, Wegwood ezredes és lord Harlech (Ormsby Gore).

AZ ANGOL KORMÁNY ELHALASZTOTA PALESZTINA-TERVENEK KÖZÉTELELET. Az angol kormány legutóbbi minisztertanácsán egy határozott, hogy egyelőre nem hozza nyilvánosságra azt a tervet, amelyet szerda este „végleges” tervként terjesztett a zsidó és arab delegáció elé.

Szerda este 9 órakor zajlott le az angol és zsidó delegáció utolsó hivatalos értekezlete, amelyen az angol kormány közölte a tervet és a zsidó delegáció kijelentette, hogy azt nem fogadja el. Ezt megelőzőleg délután négy órakor az arab delegációnak terjesztette elő a kormány a tervezetet.

Ezzel formálisan is véget ért a londoni Palesztina-konferencia. E befejező aktus előtt dr. Weizmann Chaim, aki Párizsban Bonnet külügyminiszterrel tárgyalta, a francia fővárosból való visszaérkezése után, kedd este kihallgatáson volt Chamberlainnél. Az angol miniszterelnök parlamenti magánbeszámójában fogadta a cionista világszervezet elnökét, Weizmann ezt megelőzően Macdonaldal tárgyalta.

Mégsem végleges a kormány „végleges javaslata”?

Az utolsó tárgyalásokról még a következő részleteket közli a Zsidó Távirati Iroda:

A Jewish Agency exekutívéjének keddi ülésén David Ben Gurion, az exekutívé elnöke, beszámolt a zsidó delegáció és a kormány azelőtti tárgyalásairól. Ben Gurion beszámolójából kitűnt, hogy Macdonald nem adta meg azokat a biztosítékokat, amiket a Jewish Agency memorandumában kért a kormánytól, hanem csak általánosságban jelentette ki, hogy a kormány tervezeete keretében, amely önálló palesztinai állam létesítésére irányul, elegendő mértékben lesznek megvédve a zsidó nemzeti otthon érdekei. A zsidó delegátusok megkérdezték a gyarmatügyi miniszter, hogy milyen hosszú lesz az átmeneti időszak, amelyet a terv az önálló állam megalakulásáig irányoz elő. Macdonald válaszában kijelentette, hogy ezt nem lehet előre megállapítani: ez attól függ, hogyan fog alakulni és milyen sikerre fog vezetni a zsidók és az arabok együttműködése a létesítendő autonóm intézményekben.

Angol hivatalos részről kijelentik, hogy az

uj végleges javaslatok elvei megváltozhatatlanok, módosítás csak a részletekben lehetséges. Ha mindkét fél elutasítja a javaslatokat, ami meg is történt, úgy a kormány saját politikájának keresztülvitelét fogja proklamálni. Ez a politika nem fog feltétlenül a szerdán közölt kormányjavaslatok keretében mozogni, mert hiszen a szerdán közölt „végleges terv” a zsidók és az arabok együttműködését tételezi fel.

Chamberlain miniszterelnök előtt kedden küldöttség jelent meg az összes angol pártok reprezentánsaiból. A küldöttség tagjai lord Amery volt gyarmatügyi miniszter, Victor Cazalet (konzervatív párti), sir Archibald Sinclair (liberális) és Tom Williams (munkáspárti) voltak. A küldöttség behatóan megtárgyalta a miniszterelnökkel a Palesztina-kérdést. A delegáció azt kérte a miniszterelnöktől, hogy semmiesetre se fogadjon el olyan politikát, amely ellentétben áll a Balfour-deklaráció és a mandátum rendelkezéseivel.

Lengyelország

Beck lengyel külügyminiszter a zsidó emigráció kérdéséről

A lengyel szenátus külpolitikai bizottságának legutóbbi ülésén Beck külügyminiszter nyilatkozatot tett, amelyben felhívást intéz a zsidókhöz és a bevándorlás szempontjából számbajelhető kormányokhoz, hogy segítsék Lengyelországot a zsidó kivándorlás kérdésének megoldásában.

— A lengyel kormány azon törekvése, hogy területeket találjon a lengyelországi zsidó kivándorlók számára, nem egyéb, mint kísérlet arra, hogy a lengyelországi zsidó-kérdést preventív akcióval oldja meg. A zsidó emigráció kérdése specifikus része Lengyelország általános kivándorlási problémá-

előrehaladását — mondotta Weizmannak V. György angol király. És most egyszeriben, egycsapásra minden megváltozott volna? A bibliás angol nép évszázados lelki kapcsolata a zsidókkal, zsidóország ujjáépítésének tervével, egyszeriben megszakadt és a királyi szó, Balfour ünnepélyes deklarációja egyszeriben feledésbe merült volna? Lehetséges ez? (t. i.)

Jának. A kérdés lélektani tényezői a nemzetközi kérdések kieleződése következtében váltak akuttá.

— A lengyel kormány politikája a zsidó kivándorlás tekintetében, bizonyos eredményekre vezetett immár, amelyek közül a legfontosabb az a tény, hogy idegen kormányok nemzetközi kérdésnek tekintik ezt a problémát. Amikor létrehozták az Evian-bizottságot, nyomtatékosan figyelmeztették a kormányokat, mily veszedelmes volna, ha a problémát oly szűk keretben kezelnék, mint ahogy eredetileg elgondolták. Hangsúlyozták, hogy a bizottság által megindított akciók később jön, amennyiben egészen súlyos méreteket öltött a zsidó emigrációs probléma. Ha azok az országok, amelyek megfelelő bevándorlási területek fölött rendelkeznek és amelyeknek módjukban áll ez ügyben az iniciatívát megragadni és ha a zsidók maguk is jóakarattal fognak ebben közreműködni, úgy megfelelő módon fogjuk tudni megoldani ezt a kérdést, a hejyes uton haladva és a nehézségeket csökkentve.

Beck külügyminiszter végül bejelentette, hogy legközelebb újabb nyilatkozatot fog tenni a zsidó kivándorlás kérdésében. Valószínűnek tartják, hogy csütörtökön a sejmiben tartandó külpolitikai expozéjában fogja ismét felvetni a problémát.

LENGYELORSZÁGBAN MEGKEZDŐDÖTT A „14 HUSTALAN NAP”. A lengyel rabbiügyesület végrehajtóbizottsága közli, hogy központi bizottság alakult a zsidó rituális vágás védelmére. A bizottságban a rabbiügyesület és a „világi képzettségű” rabbi egyesületének szervei, továbbá az összes polgári szervezetek vesznek részt kivétel nélkül.

Mint jelentették, a lengyelországi rabbiügyesület a rituális vágás betiltásának terve elleni tiltakozás jeléül „14 hustalan napot” rendelt el, március 14-től kezdődőleg, amikor is Lengyelország egész zsidósága tartózkodik minden húsfogyasztástól. A zsidó mézárszűkek március 30-ig zárva vannak. Március 13-ikán este a zsidó metszők beszüntették munkájukat. A zsidó vendéglőkben kedd óta nem szolgálnak fel húst. Miután a hatóságok betiltották a hustalan napok propagálását sajtó és hirdetések útján, a zsidó lapok felhívások helyett naponta hustalan menüket közölnek a zsidó háziasszonyok tájékoztatása céljából.

Valódi angol szövetet kedvelő

urak és hölgyek részére megrendeléseket elvállalunk. A hölgyeket külön felhívom uj, saját kreaturájú modern

ANGORA

szöveiteimre.

DOMBRIA

Str. Regina Maria 4. és Str. Bratianu 19. Árúsítás délelőtt 11-től 7 óráig.

az Ön szállodája

BUDAPESTEN

CONTINENTAL SZÁLLO

160 SZOBA MINDEN ÁRKATEGORIÁBAN ÉTTEREM-GARAGE.

Románia és Cífoló intézőkövel

Bucuresti, március 20. ter ügynökség jelentés francia rádió-állomások szombaton délelőtt az világon, hogy Németorsrieten követelte a román natermekéi és kólaaja hirrel kapcsolatosan hivkezőket közlik:

Bucures A Rador távirati iroda va arra, hogy a leghat cífolja mindazokat a hílyek egy német részről dött ultimátummal állben. — Valótlán az az álország gazdasági szaktól által ultimátumot küldt gazdasági szaktanácsos fővárosban tartózkodik, a céllal, hogy a még mben aláírt német-román mény következtében beátal szükségesnek vélt te szélje.

Ugyanezzel a hirrel ka talos német távirati irodáleménynt adta ki:

Jöltesült hírforrásból arról, hogy jelen pillana tárgyalások folynak Né

Clemenceau i

Az Azi című hetilap „alan áldozatok” cím ala trja:

„A versaillesi béketárgón a francia szigorúsá ször összeütközött az anak engedékeny magatarau egy kijelentést tetást tett mindazokra, ak módot akartak kieszközö vokálókkal szemben.

— Megjéjnek attól, — ris — ha azt látják, b szigoru békével akarjuk léjtsék el, hogy másfél é len francia sem érte m anélkül, hogy ne lett v német invázióknak.

Clemenceau szavai eg tet foglaltak össze, ame és demokráciát örököse Európa szívébe beszurt. ulatai. Minden erőfesz amely egyebet nem aka és az emberiség javát, hajótörést szenvedett a pási alatt, akik megte rut a háborúért” taná.

rálisok és muzeumok on tonai üzemek és hadfé alkotóinak ágyugolyói n szabályszerűen követték pusztulást hozva maguüg az irodalom, a tud a szép, a jó és a haladá

Az Universulban Jon ma volt római követe, tika vége” cím alatt i zercikket, amely többek zöket mondja: „Tiz nappal ezelött ahol igyekeztem a kont gol politika perspektívá merni. A birodalom ha hatalmas optimizmus hét óta a tőzsdé igen é tika körökben, sem a ották a legtávolabbról akcióit, amely néhány

20.000 sékelt Erdélyben ebben a kongresszusi évben! Terjesszétek a sékelt!

Románia és az új közép-európai helyzet

Cáfolják Németország Romániához intézett ultimátumszerű gazdasági követeléseit

Mit mondott Clemenceau a párizsi békekonferencián? Az Unversul szerint Anglia felkészült arra, hogy szembe nézzen teljes erejével az eseményekkel. Pamiil Seicaru a Németországgal való megegyezésért

Bucuresti, március 20. A londoni Reuter ügynökség jelentése és az angol és francia rádió-állomások közlései alapján szombaton délelőtt az a hír terjedt el a világon, hogy Németország ultimátumszerűen követelte a román kormánytól gabonatermékei és kőolaja átadását. Ezzel a hírrel kapcsolatosan hivatalosan a következőket közlik:

Bucuresti hivatalos cáfolat

A Rador távirati iroda fel van hatalmazva arra, hogy a leghatározottabb hangon cáfolja mindazokat a híreszteléseket, amelyek egy német-részről Romániának küldött ultimátummal állanak összefüggésben. — Valótlan az az állítás, hogy Németország gazdasági szaktanácsosa, Wohltat által ultimátumot küldött volna. A német gazdasági szaktanácsos valóban a román fővárosban tartózkodik, de kizárólag azzal a céllal, hogy a még múlt év novemberében aláírt német-román gazdasági egyezmény következtében beállott új helyzet által szükségesnek vélt tennivalókat megbeszélje.

Ugyanezzel a hírrel kapcsolatban a hivatalos német távirati iroda a következő közleményt adta ki:

Jólértesült hírforrásból tudomásunk van arról, hogy jelen pillanatban Bucuresstiben tárgyalások folynak Németország és Ro-

mánia között gazdasági vonatkozású kérdések rendezése végett. Németország kiküldött szakemberei a román szakemberekkel együtt a kereskedelmi csereforgalom előnyösebb szabályozásának lehetőségét vizsgálják meg. Mindazon híresztelések, amelyek ezeknek a tárgyalásoknak egyéb jeleget tulajdonítanak, valótlank és nem szolgálhatnak egyebet, minthogy az amugy is szülyos nemzetközi helyzetet még jobban elmérgesítsék és növeljék a nemzetközi feszültséget. Ugyanigy nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a német kormány — mint ahogy azt egyes külföldi lapok irták — ultimátumot küldött Romániának. Minden ilyen és ehhez hasonló híresztelés légből kapott és minden alapot nélkülölz.

Tatarescu kihallgatáson volt Bonnet-nál

Párizs, március 20. Bonnet francia külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Tatarescut, Románia párizsi nagykövétét. A kihallgatás több, mint egy óra hosszat tartott. A kihallgatás után Tatarescu nagy követ megtagadott minden felvilágosítást a sajtótól és mindössze annyit jegyzett meg, hogy valótlank mindazok a hírek, melyek a német birodalom által Romániának küldött ultimátummal állanak összefüggésben.

Clemenceau intelme a párizsi békekonferencián

Az Axi című hetilap „Állandó és hasznalan áldozatok” cím alatt a következőket írja:

„A versaillesi béketárgyalások alatt, mielőtt a francia szigorúsági álláspont többször összeütközött az angolok és amerikaiak engedékeny magatartásával, Clemenceau egy kijelentést tett, amely mely háttérben mindazokra, akik enyhébb bánásmódot akartak kieszközölni az 1914-es provokációkkal szemben.

— Megijednek attól, — mondotta a Tigris — ha azt látják, hogy ezt a háborút szigoru békével akarjuk befejezni? Ne feleljétek el, hogy másfél évszázad óta egyetlen francia sem érte meg a hetven évét anélkül, hogy ne lett volna szemtanuja a német invázióknak.

Clemenceau szavai egy tragikus helyzetet foglaltak össze, amelyben a civilizációt és demokráciát örökösen fenyegették az Európa szívébe beszurt neobarbarizmus indulatai. Minden erőfeszítése egy népek, amely egyebet nem akart, mint a fejlődést és az emberiség javát, rövid időközökben hájótörést szenvedett azoknak sújtó csapásai alatt, akik megteremtették a „háborút a háborúért” tanát. Múlkincsek, katedrálisok és muzeumok omlottak össze a katonai üzemek és hadfelszerelési raktárak alkotáinak ágyúgolyói nyomán. Az inváziók szabályszerűen követték egymást, tüzet és pusztulást hozva magukkal oda, ahol adták az iradalom, a tudomány, a művészet, a szép, a jó és a haladás virágozott.

Tíz nappal ezelőtt

Az Unversulban Jon Lugojanu, Románia volt római követe, „Az angol békepolitika vége” cím alatt ír feltűnésteltető vezerőket, amely többek között a következőket mondja:

„Tíz nappal ezelőtt Londonban voltam, ahol igyekeztem a kontinens ügyeit az angol politika perspektíváin keresztül megismerni. A birodalom hatalmas fővárosában hatalmas optimizmus uralkodott. Néhány óra óta a tőzsde igen élénk volt. Sem politikai körökben, sem a Cityben nem gyantázták a legtválabról sem a villámgyors hírt, amely néhány nap alatt eldöntötte

Csehszlovákia sorsát. A szlovákiai válságot, amely a dráma első felvonása volt, helyi kérdésnek tekintették, amely fölött gyorsan napirendre fognak térni. München után ténylegesen attól féltek, hogy a következő konfliktus színhelye a nyugat, vagy a Földközi tenger lesz. A köztársasági spanyolok veresége és a Franco-kormány Párizs és London részéről való elismerése, valamennyire lecsillapította ezt az aggodalmat és új hitelt nyitott Chamberlain békepolitikájának, amelyet 1938. április 16-án Olaszországgal, másodsor pedig a müncheni egyezményrel szentesített. Ezt a politikát sokan kritizálták, de a közvélemény nagy többsége helyeselte, abban a hitben, hogy a területi hódítások korszakának végét, az európai együttműködés korszakának kezdetét jelenti és békés megoldást a nemzetközi félreértéseknek, a nagyhatalmak közvetlen tanácskozásai útján.

Amerika és a szovjet London számításában

Az angol felfegyverkezés erőteljes, új ösztönzést adott ennek az optimizmusnak. 165 hadihajó épül a gyárakban. A légügyi miniszter bejelentette az alsóházban, hogy csak a következő évre 205 millió fontot irányoztak elő az aviatika céljaira, vagyis többet, mint amennyit az egész világháboru alatt elköltöttek. Havonta 800 repülőgépet tud gyártani Anglia. A hadügyminiszter intézkedett a gyarmati hadseregek kibővítése iránt. A felfegyverkezés eképpen a biztonság érzetét adta meg Nagy-Britanniának, de ezt nem tekintették másnak, mint gigantikusan fizetett biztosítási illetéknek a béke fenntartásáért. Az angol po-

Önálló irodai munkaerő,

katonamentes, 25 évi gyakorlattal, gyári, banki és kereskedelmi nagy vállalatoknál, perfeket német-magyar levelező és könyvelő, román nyelvben csak szóban, elhelyezést keres. Szíves megkeresésekre, elsőrendű referenciákkal, kimerítő ajánlat tétetik. „Expert-contabil 39” jelige alatt Rudolf Mosse S. A., Timisoara I., Str. Mercy No. 2. alá címzendők.

litika békés és szigoruan defenzív maradt. Diplomáciai téren a felfegyverkezési akciót Franciaországgal való szoros politikai, pénzügyi és katonai együttműködéssel egészítették ki. Az Amerikával való szolidaritás az angol biztonsági politika egyik lényeges eleme volt. Számítottak Londonban a semlegességi törvény azonnali megszüntetésére és háboru esetére számoltak az Amerikával teljes gazdasági, esetleg katonai együttműködésre is. „Nem vagyunk még 1918-ban, de elérkezünk 1917 elejére” — mondották nekem Londonban, célozva arra, hogy 1918-ban következett be Amerikának a háboruba való beavatkozása.

Az Oroszországhoz való közeledés ugyan csak az angol politika célkitűzései között szerepel. Chamberlain és Halifax látogatása a szovjetkövetség recepcióján, Hudson kereskedelmi államtitkár moszkvai küldetése fémjelezték ezt a politikát.

A katonai és politikai óvatossági intézkedéseken kívül Chamberlain politikájának volt pozitív oldala is, amelyhez az angol közvélemény sok reményt fűzött. Hudsonnak március végén Berlinbe kellett volna utaznia, hogy megvesse alapjait a Németországgal való kereskedelmi együttműködés politikájának, akár bekapcsolva a birodalmat a világgazdasági vérkeringésébe, akár pedig gazdasági fegyverszünetet kötve a felvevő piacok elosztásával.

Mindenesetre sokan voltak, akik gyanazkodva és szkeptikusán itélték meg ezt a politikát és az a hit, hogy nemzeti kormányra van feltétlenül szüksége Angliának, egyre általánosabbá vált. Mindenesetre a béke napfényes perspektívája szélesebb volt, mint egy lehetséges háboru árnya.

Összeomlott a békepolitika alapzata

Csehszlovákiának Európa térképéről való eltűnése megtörtént, még mielőtt a sajtóügynökségek jelentései a londoni lapokban megjelentek és a kelet-európai diplomaták jelentései rendeltetési helyükre jutottak volna. Az első zavar pillanatai után, amelyekben jogi magyarázatot kerestek az utóbbi években folytatott politika nyomán előállott végzetes passzivitásra, — olyan reakció keletkezett, amely csak az azt megelőző illúziók és remények mértékével mérhető. A békepolitika egész alapzata összeomlott. A müncheni egyezmény megsemmisült. A közvetlen megkonzultálások eljárása illúzióknak bizonyult. Egy év hiába vesztett el az együttműködési politika keresésében.

Az angol politika és pszichológia egy jó ásmérője mondotta nemrég Chamberlain békelitétési politikájáról szölvá:

— Az angol birodalmat óvatosság nélkül teremtették meg. Ha valami megsemmisítené, ugy ez a tulzott óvatosság lesz.

Ezek a szavak magukban foglalják a keserű filozófiáját egy évi béke külpolitikájának, amely Chamberlain birminghami beszédében végződött.

Chamberlain keserü kitérése

Chamberlain pénteki beszéde csakugyan számot ad az angol reakción. A mondatok látszólagos nyugalma mögött szörnyü kiábrándulás és hallgatag düh húzódik meg. Chamberlain kijelenti, hogy osztja a müncheni egyezmény ellenfeleinek felháborodását. Nem kérdezték meg, midőn Hitler szükségesnek tartotta, hogy megsemmisítse ezt az egyezményt. A neki adott ígéretek nem respektálták. További ígéretekben nem bízhatik.

A közép-európai események következményeit nemcsak a német birodalom szomszédai és az angol birodalom fogják súlyosan leélni, de más kormányok is Európán kívül is. „Nem kétfelm — mondotta —, hogy mások is, akik tudják, hogy számunkra nem közömbös az, ami Délkelet-Európában történik, meg fogják akarni hallgatni tanácsainkat és véleményünket”. Bár az angolok a háborut „stupid és kegyetlen” dolognak

tartják, nagy hiba volna azt hinni, hogy az angol nemzet annyira elveszítette energiáját, hogy nem reagálna minden erejével egy kihívásra, ha az megtörténne. Chamberlain bejósolja beszédében, ahogy „Németország végül keserűen meg fogja bánni kormányának minapi ténykedését”.

Napok kérdése a nemzeti kormány megalakítása

Angol miniszterelnök szájából még nem igen hangzottak el ilyen éles szavak. Ezek a szavak az angol politika irányának teljes megváltozását bizonyítják. A békelitetés politikája végleg el van temetve. Az angol fegyverkezések mátol kezdve valószínűleg az ipari mozgósítás tempójával folytatódhatnak. Nemzeti kormány alakítása valószínűleg napok kérdése csupán. Ez a kormány, magában foglalja majd a munkáspártiakat, valamint a konzervatívokat is, kik mint Eden, Churchill és Duff Cooper egy évvel ezelőtt otthagyták Chamberlaint békepolitikája miatt. E politikának a Németországgal való konstruktív együttműködési része kétségtelenül összeomlott. Nem maradt más belőle, mint a katonai és diplomáciai felkészülés programja egy háboru esetére, amellyel Anglia minden erejével szembe akar nézni”.

„Készen állunk mindennel szembe szállni”

A Semnalul többek között a következőket írja:

„Megpróbáltatott nép vagyunk. Századok kódéből annyi vész szakadt ránk, annyi vihar, hogy meg vagyunk acélozva és készen állunk mindennel szembeállni. Nem szoktuk elveszíteni önuralmunkat, nem tudjuk mi a pánik és nem ismerjük a szégyenteljes futást a veszedelem elől. A román rögre támaszkodva kémleli a láthatárt és vár. Ha barát jönne, nincs az övének lojálisabb kéz. Tiszta gondolat és meleg szívvel nyújtja neki. De ha ellenség, senkisé keményebb nála a védekezés szomjában. Tud harcolni, meg is tud halni, ha kell. Férfiasan, tétovázás és jaggatás nélkül. Románul. Legyünk nyugodtak, ne hagyjuk magunkat megzavarni a tényektől és hírektől.”

Károly király fogadlma

A Romániában, a kormány hivatalos lapjában, Cezar Petrescu Károly király öfelsége trónfoglalása napján, 1930. június 8-ikán elmondott beszédéből idézi a következő passzuzst:

„Most, hogy magam előtt látom a Dnyesztertől a Tiszáig az összes románok képviselőit, csak kimondhatatlan kegyelettel gondolhatok a 800 ezer halottra és azon erdélyi, bukovinai és beszarábiai harcokra, akik véruikkal pecsételték meg örökre a nemzet egyesülését, természetes határaiban. Ezt a szent örökséget, mint a legnagyobb szentséget kell megőriznünk. El vagyok határozva, hogy tétovázás nélkül betartsam eskümet, hogy érintetlenül őrzöm meg a mi nemzeti területünk integritását.”

Seicaru a Németországgal való szoros együttműködést ajánlja

A Curentulban Pamfil Seicaru a következőket írja:

„Örizedkjünk attól, hogy ugynevezett ügyeskedési politikát folytassunk, amelyek következményei katasztrófálisak. Senkit sem lehet megtéveszteni, legfeljebb önmagát téveszti meg az ember és megcsuszik a katasztrófa lejtőjén. A csehszlovák dráma figyelmeztető példa számunkra. Tilos illúziókban ringatnunk magunkat. A körülmények olyan alternatívák elé állítanak, amelyek egy kétértelmü magatartás píruejtjét nem engedik meg. A figyelmeztetések nem hiányoznak már egy év óta. A legmakacsabb gondolkodás számára is világos az értele az eseményeknek, amelyek kifogástalan módszerességgel követik egymást. Kerüljük a huza-vonát, mert a halasztások taktikája nem hozhat megváltó megoldásokat. Amit ma meg lehet valósítani, holnapra késő lesz és egy korrekt kimagyarázkodás, világos kapcsolatok létesítése, korrekt együttműködést biztosíthat két állam között. Németország gazdasági együttműködést akar és szoros baráti kapcsolatokat Romániával. Nem látom ennek akadályait, de látom a kockázatait egy barátságatlanságnak, amelyet kihívásnak vehetnek. Természetes, hogy a barátság nem jelenthet vazallusságot, vagy akár gazdasági protektorátust, csupán a kölcsönös bizalmat és a kölcsönös érdekek kielégítését.”

Potom könyvvásár, újabb olcsó könyvekkel kibővitve, még tart Lepagenál, amíg a könyvek el nem fogynak. Pl. Maupassant 15 féle különböző regénye, kötetje 18 lej. Verona Cleo, divatszalon köte 30 lej (volt 198), Darnai: Kaszinó táblabírak, 2 kötet, 440 lap vászonkötésben (volt 540 lej) most 44 lej, stb., stb. Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes olcsó jegyzéket. Siessen: ami elfogy, nem pótolható.

RCIUS 21.
Veizmannak V.
egyszeriben,
tozott volna?
dos lelki kap-
zág ujjaépíté-
megszakadt és
élyes deklará-
erült volna?
(t. i.)
ti:
ezői a nemzet-
tkzeptében vál-
tikája a zsidó
nyos eredmé-
közül a leg-
idegen kormá-
tekintik ezt a
és Evian-bí-
velmeztették a
es volna, ha a
kezelnék, mint
Hangsúlyoztuk,
itott akció ké-
súlyos mére-
probléma. Ha
egfelelő beván-
eznek és ame-
ben az inicia-
dók maguk is
közreműködni,
tudni megol-
ton haladva és
ilk bejelentette,
alkozatot fog
désében. Való-
tőkön a sejm-
ozájában fogja
MEGKEZDŐ-
P“. A lengyel
tsága közli,
ltt a zsidó ri-
bizottságban a
zetségi” rabbi
bbá az összes
részt kivétel
országi rabbi
ltásának terve
ustalan napot“
ödöleg, amikor
ka tartózkodik
dó mérszárszé-
nak. Március
beszúntették
ben kedd óta
n a hatóságok
propagálását
a zsidó lapok
alan menekít
k tájékoztatá-

övetet
pendeléseket
on felhivom
odern
A
Bratianu 19.
óráig.
laja
N
TAL
GORIÁBAN
E
t!

HIREK

Mene, mene, tekel ufarszin

Irta: Dr. POLLÁK SÁNDOR

— Es szólott Dániel: Te hatalmas király, Pélsászár, kit jószerecsse egy nagy birodalom uralkodójává emelt; kinek vakmerő vállalkozásai számos népeket hajtott igába; de te mindezzel nem elégszel meg. Istennek képezed magadat, aki előtt mindenkinnek meg kell hódolnia, akinek minden lehetséges és minden szabad. Ime a láthatatlan kéz kimondotta feletted az ítéletet: mene, mene, tekel ufarszin. Megszámáltattak tetteid, a mérleg serpenyőjébe helyeztettek és könnyűeknek találtattak; birodalmad szét fog darabolni...

Több, mint négyezer évvel ezelőtt volt egy hatalmas uralkodó, — Hammurapi — aki sok népet hódított meg és pedig, amint azt a British Muzeumban őrzött emlékoszlopon megörökített feliratban leszögezi, ő „a népek pástora“, aki hivatott azokat protektorátusa alá helyezni, „nehogy az erős a gyöngében kárt okozzon“. A Tigris folyótól az Orontésig terjedt birodalma. Pár év után széthullott, csak az emlékoszlop maradt meg, tanuságát téve az erőszak dicsőségének mulandóságáról. A tudósok egész serege töri azon a fejt, hogy milyen is volt ezen nagy birodalom népének a szümir-akkádoknak a nyelve.

Több, mint háromezer évvel ezelőtt élt egy hatalmas király, II. Ramses, Egyiptom fáraója. Jogára alá kényszerítette Lybiát és Etiópiát, Arábiát és Phöniciát. Számoltalan emlékmű hirdeti dicsőségét, körülövezve „az igazság“ és a „jószág“ epitetonjával, miket a hieroglifák őriztek meg. A hieroglifákat sikerült megfejteni, de az egyiptomi nyelvet senki sem ismeri. Es már csak emlékeiben él Sargon és Assubanipal Assyriája, Nebukadnezár Babiloniája; uralkodók, akik isteneknek képelték magukat. Amint Nagy Sándor is Zeus fiának nevezte magát, amikor sikerült neki hatalma alá hajtani független és szabad népeket Indiától, a Hellespontusig. Alig két év után ez a világbirodalom széthullott. Es múlt volt Róma dicsősége is, holott hatalma Hispániától Perzsiáig, Britanniától Hellásig terjedt.

Mert van Isten, kinek trónusa Igazság és Jog; ki előtt Szeretet és Szóhűség lenge-dez. Amint a historikusok úgy neveznek, hogy Történelmi Igazságszolgáltatás. Mely nemári azt, hogy hazugsággá váljon az igazság, jogtörpessé a jogosság; kegyelenség a szeretet és hitszegessé a szóhűség.

Mene, mene, tekel ufarszin.

— Időjárásjelentés. A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: süllyedő légnyomás, többnyire boros gébolt, enyhe déli légáramlás, hősüllyedés, havaseső keleten, csaknem általános jellel.

— Beszakadt a tó jege a kiránduló gyermekek alatt. Varsóból jelentik: Tragikus baleset történt a volhiniai Krzemiec községben. Negyvenöt kiránduló gyermek alatt beszakadt a tó jege. Negyvenkét gyermek vízbevetett, a tanítóknak csak hármat sikerült kimentenie közülük.

— Megállapították a szatmár-szigeti társasgépkocsijáratok menetrendjét. Szatmárról jelentik: A kárpátaljai események következtében — mint megirtuk Szatmár és Sziget között beszüntették a vasúti forgalmat. A CFR vezérigazgatóságának rendeletére társasgépkocsik érkeztek Szatmárra. A gépkocsik Avasséfalun keresztül közlekednek a két város között. A szatmári állomásfőnökség a gépkocsijáratok menetrendjét nyilvánosságra hozta. A menetrend a következő: Szatmárról indul 5 óra 20 perc (rendes járat), 6 óra, 14.20, 15.30 (rendes járat) és 18.20-kor. Máramarosszigetről indul: 0.30, 5.20 (rendes járat), 9.20, 15.20 (rendes járat), végül 15.30 és 16.10 között. Ez utóbbi járat indulásának idejét azért nem állapították meg, mert a kocsinak be kell várnai a csernoveci vonat utasait. Azok a járatok, amelyeknél nincs feltüntetve a „rendes“ szó, csatlakoznak a személy- és gyorsvonatokhoz.

— A szinpadon összeesett és meghalt egy amerikai színész. Newyorkból jelentik: Az egyik newyorki színházban a „Knickerbocker ünnepe“ című szindarab előadása közben az egyik főszereplő, a 67 éves John E. Young, összeesett. Kivitték a szinpadról és csak a kulisszák mögött derült ki, hogy szívizéhsüvés ölte meg. A helyzetet a többi szereplő rögtönzéssel mentette meg. A közönség azt hitte, hogy Young összeesése a darabhoz tartozik. Az előadást fennakadás nélkül fejezték be.

— Rendelet a skarlát és diftéria elleni oltásokról. Kolozsvár város főorvosi hivatala rendeletet adott ki, amely szerint a szülők kötelesek elhozni gyermekeiket a második skarlát és diftéria elleni oltásra. A második oltást március 21-én adják. Az oltásokat reggel 8 és 12, délután 2—5 óra között a város háza nagytermében adják a hatósági orvosok. Kötelesek a szülők minden olyan gyereket beolttatni, akik 1936-ban születtek, az idősebb gyerekek közül pedig azokat, akik az előző években nem kaptak skarlát és diftéria elleni oltást. Az oltás ingyenes.

— Negyedmillió lej visszafizetésére kötelezték Szatmár egyik volt alpolgármesterét. Szatmárról jelentik: Rendkívül érdekes határozatot hozott egyik legutóbbi ülésén a minisztertanács. Az illetékes hatóságok az álláshalmozásról szóló törvény alapján megállapították, hogy Scurtu Vasile liceumi tanár, Szatmár volt alpolgármestere, amikor a városi tisztséget viselte, a tanári fizetését is felvette és ezzel vétett az álláshalmozási törvény ellen. A minisztertanács ennek alapján elrendelte, hogy Scurtu Vasile 291.800 lejt térítsen vissza az államnak. A rendeletet már kikézsítették a szatmári pénzügyigazgatóságának, amely a tanár fizetését leltította. Scurtu Vasile a minisztertanács határozata ellen a legfőbb számvevőszékhez fellebezett.

— Meghalt egy híres angol ideggyógyász. Londonból jelentik: Russel, a híres ideggyógyász ma Londonban váratlanul meghalt.

— Vért exportálnak Japánból a kínai harcra. Tokióból jelentik: Yoichi Azuma dr, a tokiói császári egyetem tanára nagy vérexporthozalmat indított a kínai harcra. Az állam az állam. A rendeletet már kikézsítették a szatmári pénzügyigazgatóságának, amely a tanár fizetését leltította. Scurtu Vasile a minisztertanács határozata ellen a legfőbb számvevőszékhez fellebezett.

— Almérnökök garázdálkodnak Temesváron. Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség több napi nyomozás után veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná. A banda tagjai hónapok óta garázdálkodtak a város területén s több, mint harminc betörést követtek el. A banda elfogott tagjai egy vendéglőben kerültek a detektívek kezére, s igazoltatásuk során különböző szabályszerű iratokat mutattak fel, amelyek között egy elsőosztályú vasúti szabadjegy is szerepelt. A gyanus személyek kihallgatása alkalmával kiderült, hogy az iratok, kivétel nélkül hamisítottak s a „fömrnök ur“ és társai régóta körözött betörők. A letartoztatottak névsora egyébként a következő: Gavrilescu Stefan bucaresti nyomdász, Covalev Pavel bucaresti kárpitos, Voinescu Ion bucaresti kereskedő és Deliu Z. Georgina gyári munkásnő. Az említettek kivül őrizetbe vette a rendőrség Polverean Ioant, aki a temesvári Romitex textilgyár alkalmazottja volt s hosszabb időn át rejtgette a betörőket. Gavrilescu, Covalev és Voinescu egyébként a vacaresti fegyházból szöktek meg, ahol börtönbüntetésüket töltötték. A bünyegi hatóságok megállapítása szerint a veszedelmes betörők az utóbbi hónapok alatt több, mint egymillió lei értékű holmit zsákmányoltak. A lopott tárgyak nagyrészt megtalálták a tetteseknél s most a rendőrség bünyegi osztályán halmozták fel, ahonnan a károsultak természetesen vizsgálkapják majd a nyomozás befejezése után.

— Halálozás. Goldstein Jakob nyomdatulajdonos és papírkereskedő neje szül. Weisz Aranka f. hó 17-én elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

— BESZÜNTETIK A BUCURESTI-PÁRIZSI KÖZTI LEGIJÁRATOT. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-Párizs közötti légijárat utasszállító gépe ma nem kelt utra. Alkotólag újabb intézkedésig beszüntetik a forgalmat ezen az útvonalon.

— Bucuresti gazdasági hírek. A bucaresti Gáz- és Villamos Társaság 1938. évi mérlegét 42 millió 420 ezer lejes nyereséggel zárta, 50 millió lejes alaptké mellett. — Az Ing. Kassowitz gyapotszövő elhatározta rendkívüli közgyűlésén, hogy a társaság alaptkéjét 20 millió lejről 30 millióra emeli fel. — „A pénzügy és ipar“ című folyóirat a következőket írja: „A román kormány illetékes tényezők nyilatkozata utján kinyilvánította azon szilárd elhatározását, hogy maradéktalanul tiszteletben tartja az állam kötelezettségeit egy a belföldi piacon, mint a határon tul.“ Ez a nyilatkozat kitünő benyomást keltett a külföldi piacokon, ahol ennek eredményeként a román járadékpapírok árfolyamai jelentősen emelkedtek.

— Panasz a sorsjátékon nyert millió miatt. Bucurestiből jelentik: Erdélyi Róza bucaresti, Str. Bateriailor 47. szám alatt lakó szakácsnő érdekes kérést nyújtott be az ifjovi törvényességhez. A szakácsnő egymillió lejt nyert az egyik legutóbbi húzás alkalmával és ezt a sorsjegyeladó iroda meg is hirdette. Erdélyi Róza kérésében tiltakozik a nagy nyilvánosság ellen és kéri, hogy fényképeken és újságokban való további szerepeltetését tiltsák be.

Mindennemű szurást, szaggatást megszüntet a Diana sobsorsesz-bedörzölés.

— Tg-Muresi orvosi hír. Dr. M. Berner, börtöngyógyász, nemi betegségek szakorvosa, külföldi tanulmányutjáról haza érkezett és rendeléseit újból megkezdte. Str. Sft. Gheorghie 36.

— Házasság. Feldmann Dóri Sighet és Gross Pinkász Cernăuți f. hó 21-én, kedden este fél 8 órakor Sighetben, a Jurovits-féle vendéglőben tartják házassági ünnepélyüket, mely alkalmára ezután hívják meg összes rokonait, barátait és jóismerőseiket. Távirati cím: Jurovits Sighet. (Mindem külön értesítés és meghívó helyett.)

— Párizs püspöke Erdélybe jön. Párizsból jelentik: Beaussard párizsi püspök ma, kedden Bucurestibe érkezik, hogy felvegye az érintkezést a román klerussal. A püspök előadást tart Bucurestiben, majd erdélyi körutra indul.

— Ötmillió lejes rendkívüli hitel vetőmagvasárlásra. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium ötmillió lejes rendkívüli hitelt nyitott vetőmagvasárlás céljaira. A vásárlandó vetőmagokat a nélkülöző vidékek gazdáit között ingyen fogják szétosztani.

— Beszüntetik a bucaresti-párizs közötti légijáratot. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-Párizs közötti légijárat utasszállító gépe ma nem kelt utra. Alkotólag újabb intézkedésig beszüntetik a forgalmat ezen az útvonalon.

— Beszüntetik a bucaresti-párizs közötti légijáratot. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-Párizs közötti légijárat utasszállító gépe ma nem kelt utra. Alkotólag újabb intézkedésig beszüntetik a forgalmat ezen az útvonalon.

— Beszüntetik a bucaresti-párizs közötti légijáratot. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-Párizs közötti légijárat utasszállító gépe ma nem kelt utra. Alkotólag újabb intézkedésig beszüntetik a forgalmat ezen az útvonalon.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— Jesivath „Chasam Szófer“ Cluj. Ezenal az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nyári szemeszterre a menza és internátussal egybekötött jesivába felveendő tanítványok létszámát bizonyos mértékben felemeljük. Felvételi iránti kérések Nisan hó 12-ig adhatók be alanti címre, magaviseletet, egészségi állapotot, eddigi előmenetelt és szülők anyagi viszonyait igazoló iratok, vagy azok másolatának melléklésével. A kérvények feletti döntés eredményét Chol Hamoed Peszach-kor közöljük. A „Chasam Szófer“ Jesiva kuratóriuma. Cluj, Str. Gen. Poetas 28/a.

— A morlaci tűzkárosultak sorsjátékának eredménye. A morlaci tűzkárosultak felségélyezésére, mint azt jelentették, a Rólozamegyei prefektúra sorsjátékot rendezett. A sorsshuzás nyereménytárgyait igazolt tulajdonosai délelőtt 12 és 1 óra között vehették át a prefektúra titkárságánál (Str. Regala No. 6.) Alább közöljük a nyersorsjegyszámokat: 64. mocca készlet, 237. likörkészlet, 359. boros készlet, 411. boros készlet, 436. vizeskészlet, 472. cukortartó, 544. kompotos készlet, 558. vizes készlet, 582. és 582. egy-egy töltőtoll, 880. négy mozijeggy, 999. cukortartó, 1106. kölniszoró, 1131. négy mozijeggy, 1148. négy mozijeggy, 1167. kávéőrölt, 1261. borotváló felszerelés, 1423. vizes készlet, 1450. egy pár férfi harisnya, 1520. négy mozijeggy, 1597. két fésű, 1602. zsebkés, 1696. teafozó, 1763. négy színházjegy, 1867. kompotos készlet, 1887. hamutartó, 1963. vizes készlet, 1996. zsebkés, 2144. négy színházjegy, 2244. pudertartó, 2256. négy mozijeggy, 2277. cigarettatárca, 2334. cigarettatárca, 2407. teafozó, 2584. egy pár férfiharisnya, 2593. három teáscsésze, 2608. négy mozijeggy, 2641. négy mozijeggy, 2690. vizeskészlet, 2706. likörkészlet, 2846. teáskészlet, 2891. négy mozijeggy, 2897. négy mozijeggy, 2998. zsebkés, 3015. négy mozijeggy, 3017. töltőtoll, 3041. boroskészlet, 3044. óra, 3185. vizeskészlet, 3187. cigarettatartó, 3264. evőeszköz készlet, 3322. négy mozijeggy, 3332. likörkészlet, 3395. egy pár férfiharisnya, 3426. egy üveg kölnivíz, 3467. pénzárca, 3526. teáskészlet, 3528. kávéőrölt, 3584. kazetta, 3627. vizeskészlet, 3663. kompotos készlet, 3711. négy színházjegy, 3889. likörkészlet, 3912. boros készlet, 3917. pénzárca, 3920. négy mozijeggy, 3943. vizeskészlet, 4006. négy mozijeggy, 4059. egy üveg kölnivíz, 4070. négy mozijeggy, 4135. női kézitáska, 41533. töltőtoll, 4250. likörös készlet, 4345. eke, 4535. termos, 4592. egy üveg kölnivíz, 4593. egy üveg kölnivíz, 4657. négy mozijeggy, 4681. vizeskészlet, 4717. egy üveg kölnivíz, 4785. négy mozijeggy, 4933. cigarettatartó, 4937. női kézitáska, 5036. négy mozijeggy, 5060. cigarettatárca, 5125. négy mozijeggy, 5204. pudertartó, 5259. villanyvasaló, 5250. három csésze, 5266. boroskészlet, 5332. termos, 5386. négy mozijeggy, 5393. likörös készlet, 5435. pénzárca, 5442. boroskészlet, 5456. négy mozijeggy, 5563. egy disznó, 5570. likörkészlet, 5643. likörkészlet, 5655. kompotos készlet, 5674. kölniszoró, 5710. négy mozijeggy, 5761. pénzárca, 5804. kombinált kalapács, 5813. négy mozijeggy, 5882. likörkészlet, 5911. négy mozijeggy, 6006. töltőtoll, 6020. boroskészlet, 6076. teáskészlet, 6143. pénzárca, 6149. négy mozijeggy, 6301. három teáscsésze, 6340. négy mozijeggy, 6355. négy mozijeggy, 6369. kompotoskészlet, 6427. négy mozijeggy, 6468. rádió, 6509. boroskészlet, 6577. zsebkés, 6754. kompotoskészlet, 6763. vizeskészlet, 6840. evőeszköz-készlet, 6878. hat mokkás csésze, 7069. pudertartó, 7083. négy mozijeggy, 7179. boroskészlet, 7231. négy mozijeggy, 7239. négy mozijeggy, 7369. négy mozijeggy, 7343. boroskészlet, 7415. hamutartó, 7421. teafozó, 7430. kompotoskészlet, 7447. kávéőrölt, 7501. pudertartó, 7663. kompotos készlet, 7673. egy pár férfiharisnya, 7692. egy pár férfiharisnya, 7744. mokkás készlet, 7749. kerékpár, 7785. porcellánkészlet, 7855. labda, 7906. likörkészlet, 7968. cukortartó.

— A morlaci tűzkárosultak sorsjátékának eredménye. A morlaci tűzkárosultak felségélyezésére, mint azt jelentették, a Rólozamegyei prefektúra sorsjátékot rendezett. A sorsshuzás nyereménytárgyait igazolt tulajdonosai délelőtt 12 és 1 óra között vehették át a prefektúra titkárságánál (Str. Regala No. 6.) Alább közöljük a nyersorsjegyszámokat: 64. mocca készlet, 237. likörkészlet, 359. boros készlet, 411. boros készlet, 436. vizeskészlet, 472. cukortartó, 544. kompotos készlet, 558. vizes készlet, 582. és 582. egy-egy töltőtoll, 880. négy mozijeggy, 999. cukortartó, 1106. kölniszoró, 1131. négy mozijeggy, 1148. négy mozijeggy, 1167. kávéőrölt, 1261. borotváló felszerelés, 1423. vizes készlet, 1450. egy pár férfi harisnya, 1520. négy mozijeggy, 1597. két fésű, 1602. zsebkés, 1696. teafozó, 1763. négy színházjegy, 1867. kompotos készlet, 1887. hamutartó, 1963. vizes készlet, 1996. zsebkés, 2144. négy színházjegy, 2244. pudertartó, 2256. négy mozijeggy, 2277. cigarettatárca, 2334. cigarettatárca, 2407. teafozó, 2584. egy pár férfiharisnya, 2593. három teáscsésze, 2608. négy mozijeggy, 2641. négy mozijeggy, 2690. vizeskészlet, 2706. likörkészlet, 2846. teáskészlet, 2891. négy mozijeggy, 2897. négy mozijeggy, 2998. zsebkés, 3015. négy mozijeggy, 3017. töltőtoll, 3041. boroskészlet, 3044. óra, 3185. vizeskészlet, 3187. cigarettatartó, 3264. evőeszköz készlet, 3322. négy mozijeggy, 3332. likörkészlet, 3395. egy pár férfiharisnya, 3426. egy üveg kölnivíz, 3467. pénzárca, 3526. teáskészlet, 3528. kávéőrölt, 3584. kazetta, 3627. vizeskészlet, 3663. kompotos készlet, 3711. négy színházjegy, 3889. likörkészlet, 3912. boros készlet, 3917. pénzárca, 3920. négy mozijeggy, 3943. vizeskészlet, 4006. négy mozijeggy, 4059. egy üveg kölnivíz, 4070. négy mozijeggy, 4135. női kézitáska, 41533. töltőtoll, 4250. likörös készlet, 4345. eke, 4535. termos, 4592. egy üveg kölnivíz, 4593. egy üveg kölnivíz, 4657. négy mozijeggy, 4681. vizeskészlet, 4717. egy üveg kölnivíz, 4785. négy mozijeggy, 4933. cigarettatartó, 4937. női kézitáska, 5036. négy mozijeggy, 5060. cigarettatárca, 5125. négy mozijeggy, 5204. pudertartó, 5259. villanyvasaló, 5250. három csésze, 5266. boroskészlet, 5332. termos, 5386. négy mozijeggy, 5393. likörös készlet, 5435. pénzárca, 5442. boroskészlet, 5456. négy mozijeggy, 5563. egy disznó, 5570. likörkészlet, 5643. likörkészlet, 5655. kompotos készlet, 5674. kölniszoró, 5710. négy mozijeggy, 5761. pénzárca, 5804. kombinált kalapács, 5813. négy mozijeggy, 5882. likörkészlet, 5911. négy mozijeggy, 6006. töltőtoll, 6020. boroskészlet, 6076. teáskészlet, 6143. pénzárca, 6149. négy mozijeggy, 6301. három teáscsésze, 6340. négy mozijeggy, 6355. négy mozijeggy, 6369. kompotoskészlet, 6427. négy mozijeggy, 6468. rádió, 6509. boroskészlet, 6577. zsebkés, 6754. kompotoskészlet, 6763. vizeskészlet, 6840. evőeszköz-készlet, 6878. hat mokkás csésze, 7069. pudertartó, 7083. négy mozijeggy, 7179. boroskészlet, 7231. négy mozijeggy, 7239. négy mozijeggy, 7369. négy mozijeggy, 7343. boroskészlet, 7415. hamutartó, 7421. teafozó, 7430. kompotoskészlet, 7447. kávéőrölt, 7501. pudertartó, 7663. kompotos készlet, 7673. egy pár férfiharisnya, 7692. egy pár férfiharisnya, 7744. mokkás készlet, 7749. kerékpár, 7785. porcellánkészlet, 7855. labda, 7906. likörkészlet, 7968. cukortartó.

— A morlaci tűzkárosultak sorsjátékának eredménye. A morlaci tűzkárosultak felségélyezésére, mint azt jelentették, a Rólozamegyei prefektúra sorsjátékot rendezett. A sorsshuzás nyereménytárgyait igazolt tulajdonosai délelőtt 12 és 1 óra között vehették át a prefektúra titkárságánál (Str. Regala No. 6.) Alább közöljük a nyersorsjegyszámokat: 64. mocca készlet, 237. likörkészlet, 359. boros készlet, 411. boros készlet, 436. vizeskészlet, 472. cukortartó, 544. kompotos készlet, 558. vizes készlet, 582. és 582. egy-egy töltőtoll, 880. négy mozijeggy, 999. cukortartó, 1106. kölniszoró, 1131. négy mozijeggy, 1148. négy mozijeggy, 1167. kávéőrölt, 1261. borotváló felszerelés, 1423. vizes készlet, 1450. egy pár férfi harisnya, 1520. négy mozijeggy, 1597. két fésű, 1602. zsebkés, 1696. teafozó, 1763. négy színházjegy, 1867. kompotos készlet, 1887. hamutartó, 1963. vizes készlet, 1996. zsebkés, 2144. négy színházjegy, 2244. pudertartó, 2256. négy mozijeggy, 2277. cigarettatárca, 2334. cigarettatárca, 2407. teafozó, 2584. egy pár férfiharisnya, 2593. három teáscsésze, 2608. négy mozijeggy, 2641. négy mozijeggy, 2690. vizeskészlet, 2706. likörkészlet, 2846. teáskészlet, 2891. négy mozijeggy, 2897. négy mozijeggy, 2998. zsebkés, 3015. négy mozijeggy, 3017. töltőtoll, 3041. boroskészlet, 3044. óra, 3185. vizeskészlet, 3187. cigarettatartó, 3264. evőeszköz készlet, 3322. négy mozijeggy, 3332. likörkészlet, 3395. egy pár férfiharisnya, 3426. egy üveg kölnivíz, 3467. pénzárca, 3526. teáskészlet, 3528. kávéőrölt, 3584. kazetta, 3627. vizeskészlet, 3663. kompotos készlet, 3711. négy színházjegy, 3889. likörkészlet, 3912. boros készlet, 3917. pénzárca, 3920. négy mozijeggy, 3943. vizeskészlet, 4006. négy mozijeggy, 4059. egy üveg kölnivíz, 4070. négy mozijeggy, 4135. női kézitáska, 41533. töltőtoll, 4250. likörös készlet, 4345. eke, 4535. termos, 4592. egy üveg kölnivíz, 4593. egy üveg kölnivíz, 4657. négy mozijeggy, 4681. vizeskészlet, 4717. egy üveg kölnivíz, 4785. négy mozijeggy, 4933. cigarettatartó, 4937. női kézitáska, 5036. négy mozijeggy, 5060. cigarettatárca, 5125. négy mozijeggy, 5204. pudertartó, 5259. villanyvasaló, 5250. három csésze, 5266. boroskészlet, 5332. termos, 5386. négy mozijeggy, 5393. likörös készlet, 5435. pénzárca, 5442. boroskészlet, 5456. négy mozijeggy, 5563. egy disznó, 5570. likörkészlet, 5643. likörkészlet, 5655. kompotos készlet, 5674. kölniszoró, 5710. négy mozijeggy, 5761. pénzárca, 5804. kombinált kalapács, 5813. négy mozijeggy, 5882. likörkészlet, 5911. négy mozijeggy, 6006. töltőtoll, 6020. boroskészlet, 6076. teáskészlet, 6143. pénzárca, 6149. négy mozijeggy, 6301. három teáscsésze, 6340. négy mozijeggy, 6355. négy mozijeggy, 6369. kompotoskészlet, 6427. négy mozijeggy, 6468. rádió, 6509. boroskészlet, 6577. zsebkés, 6754. kompotoskészlet, 6763. vizeskészlet, 6840. evőeszköz-készlet, 6878. hat mokkás csésze, 7069. pudertartó, 7083. négy mozijeggy, 7179. boroskészlet, 7231. négy mozijeggy, 7239. négy mozijeggy, 7369. négy mozijeggy, 7343. boroskészlet, 7415. hamutartó, 7421. teafozó, 7430. kompotoskészlet, 7447. kávéőrölt, 7501. pudertartó, 7663. kompotos készlet, 7673. egy pár férfiharisnya, 7692. egy pár férfiharisnya, 7744. mokkás készlet, 7749. kerékpár, 7785. porcellánkészlet, 7855. labda, 7906. likörkészlet, 7968. cukortartó.

— A morlaci tűzkárosultak sorsjátékának eredménye. A morlaci tűzkárosultak felségélyezésére, mint azt jelentették, a Rólozamegyei prefektúra sorsjátékot rendezett. A sorsshuzás nyereménytárgyait igazolt tulajdonosai délelőtt 12 és 1 óra között vehették át a prefektúra titkárságánál (Str. Regala No. 6.) Alább közöljük a nyersorsjegyszámokat: 64. mocca készlet, 237. likörkészlet, 359. boros készlet, 411. boros készlet, 436. vizeskészlet, 472. cukortartó, 544. kompotos készlet, 558. vizes készlet, 582. és 582.

„Románia, Jugoszlávia és Lengyelország támogatására katonai szerződések kötelezik Franciaországot“

(Első oldali cikkünk folytatása.)

London, március 20. Londonból jelentik, hogy az angol fővárosban óriási iramban folyik a fegyverkezés. Anglia 21.000 repülőgéppel többet szándékszik gyártani, mint amennyi az ezévi fegyverkezési programban szerepel. Ugyancsak e jelentés arról számol be, hogy Franciaországban 200.000 ember

A londoni minisztertanács

London, március 20. Ma délelőtt tíz órakor az angol kormány tagjai szűkebbkörű minisztertanácsot tartottak, amelyen a külügyminiszternek Runciman lórdot kivéve, az összes, a kabinethez tartozó miniszterek résztvettek. Jelen volt Sir Samuel Hoare is, aki a kabinet szombati ülésén nem vett részt. Mintegy kétszáz személy gyűlt össze a miniszterelnökség downing-streeti palotájában, várva a miniszterek érkezését.

A minisztertanács megvizsgálta Sir Neville Henderson berlini angol nagykövete jelentését. Henderson Londonba való megérkezése után hosszasan tárgyalt lórd Halifax külügyminiszterrel. A kihallgatás több mint egy órát tartott.

A minisztertanács ezután jóváhagyta a nyilatkozatot, amelyet az alsóházban Chamberlain miniszterelnök, a lórdok házában pedig Halifax külügyminiszter olvasott fel a hétfő délutáni ülésen.

A minisztertanács délelben negyedegy órakor ért véget.

A minisztertanács előtt Halifax külügyminiszter kihallgatáson jelent meg György királynál. A külügyminiszter félórát töltött a Buckingham-palotában.

A minisztertanács után Chamberlain fogadta Atlee órnagy és Greenwood munkáspárti vezetőket, akikkel ismertette az általános helyzetet. Chamberlain ezután Archibald Sinclair, a liberális ellenzék vezérét fogadta.

Lengyelország londoni nagykövete ma látogatást tett a külügyi hivatalban. Távozása után Kort német ügyvivő jelent meg Halifax külügyminiszternél. A német ügyvivő kihallgatása 15 percet tartott.

„Gibraltár véderői“-nek felhívása

London, március 20. A Reuter ügynökség jelenti Gibraltárból: Ma hivatalos felhívás jelent meg, amely felszólítja az összes angol alattvalókat, hogy jelentkezzenek le az angol helyőrség léghajító tüzérségénél. A felhívást, amely „Gibraltár véderői“ felírást viseli, Macdonald gyarmattügyi miniszter hozzájárulásával bocsátották ki.

Nyugtalanság és készülődés Dél-Afrikában

London, március 20. (Rador.) Az afrikai Johannesburgban kivételes intézkedéseket fogantatosítottak. Az összes tartalékosokat tényleges szolgálatra hívták be. A villamosműveket, a rádióállomást és a középületeket

„Ma már nincsenek egyezmények — készülünk fel a nagy erőpróbrára!“ — mondotta Daladier

Párizs, március 20. (Rador.) A francia szenátus vasárnapi ülésén terjesztették elő a kormány kivételes hatalommal való felruházásáról szóló törvényjavaslatot. A szavazás során 286 szavazattal 17 ellenében általánosságban elfogadták a kivételes felhatalmazást adó törvényt.

Szavazás előtt Daladier beszédet tartott, amelyben hangoztatta, hogy rendkívül súlyos, drámai helyzet alakult ki, amely megköveteli, hogy Franciaország energikusan szálljon szembe az eseményekkel. Franciaország volt az egyetlen nemzet, amely az elmúlt év szeptemberében a nemzetközi események hatása alatt milliós hadsereget volt kénytelen mozgósítani. Franciaország Runciman lórdnak jelentése alapján, amely szerint a németek nem tudnak együttélni a csehekkel, járult hozzá a szudetavidékeknek Németországhoz való csatolásához. Nem sajnálja ezt az elhatározását, mint ahogyan sem sajnálja egyetlen kijelentését sem, amit ebben az ügyben tett.

Az új helyzetről szólva, Daladier kijelentette, hogy a müncheni megegyezés úgy szellemben, mint betű szerinti értelmében összeomlott. **Ma már nincsenek egyezmények és szerződések — mondotta Daladier — amennyire semmis a müncheni egyezmény, annyira nincs többé ható ereje a pári**

áll fegyverben.

A Daily Mail azt írja, hogy Anglia felkészült az önvédelemre, de ha meg akarja segíteni a Németországtól Keletre fekvő országokat, úgy katonai rendszert újja kell alakítania, ami az általános katonai szolgálat bevezetését jelenti.

A karhatalom megszállta és fokozott őrizet alá vette. Három légügyi osztagot Roberts Leights mellett a határ közelében helyeztek el. Ezeknek a rendkívüli intézkedéseknek fogantatosításáról senki nem hajlandó felvilágosítást adni, de valószínűnek tartják, hogy a kivételes intézkedéseket az európai helyzet következtében rendelték el. A hatóságok joggal tartanak attól, hogy helyi jellegű zavargások törnek ki. Nagy nyugtalanságot keltett az a hír, amely szerint Németország megszorító intézkedéseket fogantatosít a kivándorolni készülő zsidósággal szemben. Szombaton nagyszabású tüntetés volt, amelynek elfajulását a katonai karhatalom közbelépése megakadályozta.

A chanterbury-i érsek a „kihívás“ ellen

London, március 20. A chanterbury-i érsek Sheristokban nagy beszédet mondott. A hercegérsek hangsúlyozta, hogy az a kihívás, amely most bizonyos hatalom részéről Közép-Európában történt, veszélyezteti a civilizációt és a kultúrát. A kihívás minden nemzet békéje ellen szól. Eppen ezért magától értetődik, hogy a szabadságra és függetlenségükre féltékeny népek mindent megfognak tenni, hogy még kellő időben lefogják azt a kezet, amely veszélyezteti nemcsak Európát, de az egész világ békéjét és nyugalmát.

A City az angol-német ipari egyezmény felbontását követeli

London, március 20. (Rador.) A Financial News szigorúan bírálja a múlt héten angol és német nagyiparosok között létrejött szerződést. A lap szerint az egyezmény elégedetlenséget keltett úgy a Cityben, mind egyes szövetségi országokban. Egyébként a szerződés ellentmondásban van az angol-amerikai kereskedelmi egyezményvel is és elősegíti a német gazdasági helyzet feljavítását. A lap követeli, hogy a brit kormány azonnal mondja fel a szóbanforgó szerződést és fogjon hozzá azon elkeseredett német próbálkozás megakadályozásához, amely a kivitel fokozását célozza. A lap még azt is sürgeti, hogy a kormány minden, Németországgal való egyéni vagy kollektív tárgyalást nyilvánítson hivatalos politikájával ellentétben állónak. Nagy-Britannia kövesse az Egyesült Államok példáját és különleges díjazást alkalmazzon a német árucikkkel szemben.

„Ma már nincsenek egyezmények — készülünk fel a nagy erőpróbrára!“ — mondotta Daladier

hónap előtt létrejött francia-német barátságos megállapodásnak sem. **Lehet, hogy rövid időn belül nagy erőpróbrán fog keresztülmenni Franciaország. Készüljünk fel rá — mondotta Daladier — és viseljük hősiessé a következményeket.**

Párizs, március 20. Daladier francia miniszterelnök beszédéből a következők újabb részleteket közölük:

— Franciaország utolsó emberig kitart. A Maginot-vonal megerősítésére 60 ezer embert hívtak be, azokat a tartalékosokat, akiket az erődvonal védelmére különleges kiképzésben részesítettek.

— Franciaországnak támogatnia kell Romániát, Görögországot és Törökországot olyan támadás esetén, amelyre nem az említett országok szolgáltattak volna okot. Románia, Jugoszlávia és Lengyelország támogatására katonai szerződések kötelezik Franciaországot.

A francia hadügyi tervek

A szenátus ülése után értekezlet volt a hadügyminisztériumban. Az értekezlet után hivatalos közleményt bocsátottak ki, amely szerint Daladier az értekezlet folyamán beszámolt azokról az intézkedésekről, melyeket a parlament felhatalmazása alapján hozni szándékozik. Ezeket az intézkedéseket egyébként jóváhagyás végett Lebrun

elnöklete alatt összeülő államtanács elé viszik.

A teljhatalom alapján a francia hadügyminisztérium első intézkedése az lesz, hogy lényegesen felemeli a tényleges szolgálatban lévő haderő számát és kiszélesíti a tartalék kereteit. A hadfelszerelési ipar teljesítő képességét nagy mértékben növelik és főleg az elsőrendű anyagok gyártását fogják fokozni. A kormány további terve az, hogy a törvényhozás két házából a korlátlan felhatalmazás alapján azonnal módosítja a nemzet megszervezésének háboru esetére szóló törvényét és a módosítás alapján lényegesen fokozza a polgári lakosságnak hadi célokra való igénybevétele lehetőségét is.

A nemzetvédelem megerősítésére tett intézkedéseken kívül a francia kormány átszervezi több város, főleg pedig Marseille légvédelmét.

Párizs, március 20. Bonnet külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Coulonre francia berlini nagykövetet, Campbell párizsi brit ügyvivőt és Suritz párizsi orosz nagykövetet.

A francia gyarmatok vezetői Párizsban

Noegues tábornok, Marokkó francia főhelytartója, Eric Labonne tuniszi főhelytartó és Lebeau Algéria főkormányzója Párizsba érkeztek, hogy résztvegyenek a földközintégeri bizottság megbeszélésén.

Párizs, március 20. Az Universul külön tudósítójának telefonjelentése szerint a pá

Lebrun elnök ma érkezik Londonba

Párizs, március 20. (Rador.) Albert Lebrun, a francia köztársaság elnöke ma, kedden utazik Londonba. Londoni útjának a jelenlegi nemzetközi helyzetben és külpolitikai viszonyok között fokozott jelentőséget tulajdonítanak. A francia köztársasági elnök Chamberlain angol kormányfővel és Halifax külügyminiszterrel fogja megtárgyalni a legutóbbi nemzetközi eseményeket. Lebrun londoni útjára elkíséri Bonnet francia külügyminiszter is.

Az angol főváros készen áll Lebrun köztársasági elnök és felesége fogadására. Az uccák, amelyek a francia államfő elhatalad, ünnepi külsőt öltöttek. Háromszínű girlandok és Franciaország és Anglia vörös szalaggal díszített, egybefonódó címei díszítik az ablakokat, köz- és magánházakon egyaránt. Sok uccán kék oszlopokat állítottak fel, amelyeken koszorúk és a két ország kezdőbetűit és színeit viselő pajzsok díszelnek. Lebrun elnök és felesége a Buckingham palotában szállnak meg, ahol a „belga lakosztályt“ tartották fenn számukra. Az elnök kíséretének tagjai ugyan csak a palotában szállnak meg, míg Bonnet a francia követségen fog lakni.

Ujból Lebrun jelölik az elnöki méltóságra

Párizs, március 20. (Rador.) Az Havas jelentése szerint a parlament igen nagy részének az a véleménye, hogy a helyzet megköveteli, hogy Lebrun maradjon meg továbbra is a köztársaság elnöki székében, mivel igen gazdag kül- és belpolitikai ta

Küszöbön áll az amerikai semlegességi törvény eltörlése

Washington, március 20. Az Egyesült Államok elkészítette azt a Németországhoz intézendő jegyzéket, amelyben tiltakozását fejezik ki Cseh- és Morvaország bekebelezése ellen.

Washington, március 20. (Rador.) Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke ma törvénytervezetet nyújt be az Egyesült Államok semlegességéről szóló törvényét eltörlésére. A tervezet szerint az Egyesült Államok elnökének a vizsály kitörésétől számított harminc napon belül ki kell jelölnie a konfliktusban résztvevő államokat. A régi törvény szerint:

1. Az amerikai hajóknak megtiltják a ki

rizsi közvélemény hangulata változatlanul igen aggodó. A nyugtalanságot az idézi elő, hogy nem lehet tudni, milyen szándékaik vannak még Németországnak. *Francia katonai körökben hisznek egy újabb német akció lehetőségében is.*

Chamberlain pénteki beszéde nagy szenzációt keltett Franciaországban, ahol a Párizs-London tengely igen energikus akciójára várnak egy diplomáciát, mint ha szükségessé lesz, katonai téren is. Szombaton este — mondja a párizsi telefonjelentés — a külügyminisztériumban tanácskozás volt, amelyen részt vett az angol és orosz nagykövet is. A tanácskozás eredménye ismeretlen.

Energikus a francia sajtó

Párizs, március 20. (Rador.) A Le Petit Parisien írja, hogy az idő múlásával az egész világ kezd ráeszmélni a csehszlovákiai események fontosságára. Franciaország után Anglia és Szovjet-Oroszország is reagálnak. A Moszkva által elfoglalt álláspont teljesen egyezik a Párizsival és Londonéval.

A Le Petit Journal azt írja, hogy Londonban nincsen több egyetlen ember sem, aki ne háborodna fel Németország eszközei és szándékai fölött. Németország nagy hibát követett el, amikor nem tulajdonított megfelelő figyelmet az angol-francia tiltakozásnak. Elmult az az idő, amikor Németország Anglia erélytelenségére számíthatott még. Több hónap óta Anglia nem más, mint egy hatalmas hajó- és fegyvergyár, amely teljes működésben van.

A Le Populaire kiemeli a Franciaország, Anglia és Oroszország közötti teljes egyetértést, az Egyesült Államok mélyeséges reakcióját és Lengyelország függetlenségét akarátát, majd a következőket írja: „Ne hagyjuk telni az időt. Amikor a békés nemzetek ma kinyilvánítják azon elhatározásukat, hogy nem engedik meg a jönné ejtett újabb erőszakot, még esélyük van a béke megmentésére.“

pasztalata van, amelyről igen sok alkalommal bizonyítékot is adott. Illetékes politikai körök úgy vélik, hogy közvetlenül Londonból való visszatérése után a vezető politikai személyek arra fogják kérni, hogy fogadják el köztársasági elnöki megbízatásának megújítását.

A párizsi cseh követ még a helyén van

Párizs, március 20. (Rador.) Ossuski, Csehszlovákia párizsi követe még mindig folytatja tevékenységét. A követ nem hagyta el a követség épületét és megszakítás nélkül ellátja a Franciaországban élő cseh állampolgárok érdekeinek képviselését és védelmét.

Az északi államok semlegességéért A litván külügyminiszter Párizsban

Osló, március 20. (Rador.) Hambro, a parlament elnöke felszólalt egy gyűlés keretében és foglalkozott az angol parlamentben minap elhangzott azon célzásokkal, amelyek az északi és más kisállamok függetlenségének biztosítására vonatkoztak. Hambro kifejezésre juttatta országa semlegességének szigorú betartását, mert csak így lehet hozzájárulni az európai biztonságérzet megerősítéséhez.

A litván külügyminiszter Berlinben

Berlin, március 20. (Rador.) Joseph Ubrsyt litván külügyminiszter vasárnap este Rómából jövet Berlinbe érkezett és ma látogatást tesz a Wilhelm-strassen. Egyelőre semmit sem lehet tudni tárgyalásainak céljáról — jelenti az Havas.

jelölt államokba való közvetlen, vagy közvetett utas- és áruszállítást.

2. Lehetővé teszik a hadviselő államoknak az Egyesült Államokban hadianyagok beszerzését, készpénzfizetés ellenében.

3. Megtiltják a hadviselő államoknak való hitelynyújtást.

A törvénytervezet nem vonatkozik polgárháboru esetére.

Pittman tervezete, mely a megtámadott államok számára ezt a korlátozást törli, nem a kormány sugalmazására készült, hanem személyes tervezet.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

SPORT

Meglepetések nélkül, a nyolcas elődöntőig jutott a Román Kupa küzdelem

A nagybányai FC Carpați együttese játék nélkül jutott tovább

Cluj, március 20. A Román Kupa nyolcas fordulójára meglepetésnélküli sima vasárnapot hozott: a favoritok győztek. A következő csapatok jutottak a nyolcas elődöntőbe:

Venus, AMTE, TMAC, FC Carpați, Sportul Studentesc, Prahova, FC Rapid és Unirea Tricolor vagy Monitorul Oficial.

Az egyes mérkőzésekről a következőkben számolhatunk be:

Venus—Kínzsi 3:2 (2:0). Temesvárt 2000 néző, bírő Muresan. A 41. percben Petea Valcov 1:0, a 44. percben Wetzler III öngólya 2:0, szünet után 1. Ploesteanu 3:0, a 18. percben Bajusz 3:1, a 35. percben Szilárd 3:2.

AMTE—UDR 2:1 (1:1). Resicán, bírő Stanciu, 1000 néző. A 26. percben Leb 1:0, a 30. percben Dura 1:1, a második féldő 14. percben Pernecky 2:1.

FC Rapid—DVA 6:0 (3:0). Barátky (2), Auer (2), Horotan és Moldovan a góllövők. A mérkőzést Galaton játszották.

Sportul Studentesc—Franco Romana 5:2 (2:2). Brailán.

Prahova—HTV 7:2 (7:1). Ploestin. A nagyszobaniek második csapata játszott.

Unirea Tricolor—Monitorul Oficial 1:1 (1:0). Meghosszabbítás után is döntetlen. Szerdán megismétlik.

A nagybányai FC Carpați—Textila mérkőzés elmaradt, mert a Textila már előzetesen bejelentette a szövetségnek, hogy lemondja a mérkőzést. Az FC Carpați így játék nélkül jutott tovább.

Nemzeti Bajnokság B)

NYUGATI CSOPORT

Északi osztály:

Kolozsvár: Universitatea—Törekvés 1:1 (0:0). Bírő Sipos Segesvár. 1200 néző. Szünet után 13. percben Iancovici 11-esből 1:0, a 27. percben a kiszökő Goldner pompás bombagóllal egyenlített 1:1.

Aranyosgyéres: Sodronyipar—Tricolor 5:0 (3:0).

Nagyvárad: Csicsana—Victoria 2:1 (1:0). Szatmár: Olimpia—Monopol 2:1 (1:0).

Déli alosztály:

Nagyszoban: Rovine Grivița—Soimii 1:0 (0:0).

Gyulafehérvár: CFR Piski—Unirea MV 1:0 (0:0).

A Crai Iovan—Vulturii és a NAC—Jiul mérkőzések elmaradtak.

KELETI CSOPORT

Brassó: ACFR—Turda 1:1 (0:0). Befejezés előtt három perccel Kuszka, az ACFR durva játékaról híres hátvédje megrugta Samuila bucaresti játékosát, akit kórházba szállítottak.

Bucaresti: Mociornita—Lucafarul 2:1 (2:0).

Kisenev: Sporting—Traian 5:0 (2:0).

Kerületi bajnokság

Cluj: KAC—Echo 1:1 (1:0). A Haggibbor—Vizmitvek bajnoki mérkőzés utóbbi megnevezése miatt elmaradt.

Barátságos mérkőzések

Arad: Gloria—Arad kerület válogatott 4:3 (4:2).

Cluj: Napoca—Gazdasági Akadémia 3:3 (0:0), Echo ifj.—Victoria ifj. 1:0 (0:0).

KÜLFÖLD

Corsika: Magyarország—Irország 2:2 (1:1). Válogatott labdarugómérkőzés. 12.000 néző.

Könyvkötészeti munkákat széleskörűen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Attilio Ranzato a világsajtó tükrében

Mit irnak Európa vezető lapjai a szerdán este bemutatkozó olasz gordonkaművészről?

THE TIMES: (London.) Attilio Ranzato a legtöbbet nyújtotta hallgatóinak, amit eddig honfitársaitól hallottunk. Csodálatos vonókezelése, meleg és kristálytisza játéka szinte utólheteretlen.

WIENER JOURNAL: (Bécs.) Ez a csodálatos muzsikuss nem ismeri a technikai akadályokat. Játékában robbanó temperamentum és csipkészerű finomságok egyesülnek.

PESTER LLOYD: (Budapest.) A kritikus nem tudja, mit emeljen ki először kivételes képessége közül. Csodálatos virtuozitását, biztonságát, költői ihletettségét, amellyel új, diadalmas életre kelte műsorának minden darabját.

Robinson Crusoe

A gyermekvilág öröme e hó 25-én szombaton d. u. 4 órakor és 26-án, vasárnap d. e. 11 órakor mutatja be a színház Hetényi Elemér legújabb gyermekdarabját, amelyet Defoye Dániel angol író világhírű regényéből „Robinson Crusoe” címmel, tíz képben dolgozott fel színpadra. Az énekes, táncos mesés-játék nemcsak a gyerekeknek nyújt pompás szórakozást, de a gondos kiállításban és kitűnő előadásban színrekerülő darab a felnőtteknek is kellemes visszaemlékezést nyújt boldog fiataláguk hősiére, Robinsonra.

Jegyeket keddtől, 21-től fogva szolgál a színház jegypénztára.

HETI MŰSOR:

Szerda 9: Attilio Ranzato, a világhírű cselőművész egyetlen hangversenye. Műsor: 1. Bach: Aria, Vitali: Chaconne. 2. Boccherini: Concerto in Si maggiore (Allegro Moderato, Adagio, Rondo). 3. Bossi: a) Lamento, b) tumulto. Flamand ária (népdal a XVIII. századból). 4. Ranzato: Arab tamburin. De Falla: A tízrítus tánca. Scott: Pastorale and Reel. A zongoránál: Renzo Bossi.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Játékosok. Izgalmas kalandfilm, főszerepekben: Claire Trevor, Akim Tamiroff.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premier világszínház! Gunga din. Oriásfilm. Nagyob mint Bengáli és a 41-es Brigád. Főszereplők: Cary Grant, Victor Mc. Laglan és Douglas Fairbanks. A film előtt a legfrissebb világhírű.

AZ URBANIA MOZGO MŰSORA:

Zaza. Egy szenvedélyes szerelem története. Főszerepekben: Claudette Colbert, Herbert Marshall.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Az év legnagyobb szenzációjának bemutatója. Parádés szerezésben, csodálatos pazarsággal, gyönyörű zenével elevenedik meg Johan Strauss élete: A nagy keringő. Felülmulja az év összes filmjeit. Főszereplők: Fernand Gravet, Luise Rainer, Miliza Korjus, Hugh Herbert. A Metro Goldwyn jubiláris produkciója. Műsor előtt 2 premier journal: Fox és Metro.

RIO MOZGO MŰSORAI:

Ma 3, 6 és 9 órakor két sláger, egy helyár! I. Botrány az Operában. Vigjáték. Fősz.: Marx testvérek. II. Az ördög leánya. Izgalmas detektív dráma. Fősz.: Otto Kruger, Gloria Holden és Margareta Churchill. III. Schubert szerenád. Gyönyörű színes film.

Következő műsorunk: I. Ut a határ felé. Háborús filmdráma. II. Halálos veszedelem. Izgalmas cow-boy film. Fősz.: Dick Foran.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

Világvárosi műsor. Három film egyszerre! I. Piccadilly Jim. Különleges vigjáték. Robert Montgomery és Magde Ewans. II. Testvér testvér ellen. John Wayne, a cow-boykirály legjobb filmje. III. Híradó. Helyárak: 12+5 és 19+6. Diákoknak árkedezmény.

Jön: Stan és Bran.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, március 21.

Bucaresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Rüssu Irén énekel. 19.35: Szaxofon és éneklőfűrés. 20.05: Felolvasás. 20.25: Predescu zenekar hangversenye. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek. 22.45: Híres énekesek lemezei. 23: Hírek. 23.15: Vendégfői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Hegedűszámok. 13.40: Hírek. 13.55: Énekszámok. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 18.10: Cigányzene. 20: A rádió szalonzenekara. 21.35: Közvetítés a Royal Színházról: „Egy bolond százat csinál”. 22.45: Hírek. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorhöz? London Regional. 20: Rádiózenekar. Varsó. 20: Operettársulatok.

Bucaresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszertű anyag. 19.15: Hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Táncczene. 21: Chebab zongoraművész. 21.10: Hangversenye. 21.35: Schmidt: Óda. 22: Hírek. 22.15: Balalajkzene. 22.40: Vendégfői zene. 23: Hírek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Rendőrzenekar. 15.35: Hírek. 18.10: Beethoven: Appassionata szonáta, 57. mű. 19.05: Cigányzene. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: „Turandot”. 22.20: Hírek. 23.20: Hanglemezek. 24: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorhöz? Szófia. 20.30: Opera.

APRÓ HIRJELESEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 25 lej. Allásteresök, üdülőhelyek és fürdőhirdetése, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előfizetés mellett közzétehetjük. Jelzés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

FÜGGŐNYEINK, AGYTERITŐNK NÉLKÜL KÖLTHETETLENEN HUSVÉLTNAK REKONSTRUKCIÓRA UNNEPEI HANGULATAHOZ. Valódi vert csipkészetből. KIVANT MÉRTEBEN „DER-BESC” függönykellékszaktételben. Gólya áruház feletti emeleten.

Butorozott szoba fürdőszobahaszánálattal (esetleg konyhahasználattal is) két személy részére április 1-re kiadó. Klein, Str. Regina Maria 9.

Sadcent keresek Cluj területére. „Négyezer honorárium” jelégére a kiadóba.

Fiatal lány irodai munkában, gépírásban, könyvelésben és levelezésben jártas, állást keres. Cim a kiadóban.

Cluj részére keresünk korrekt, agilis helyi ügynököt 100.000 lej készpénzgaranciával, melyet ön maga kezel. Részletes ajánlatok „3-4000 fix és jutalék” jelégére a kiadóba.

Az albalutai Zs. N. Sz. 1939 május 1-től kezdődőleg bérlőt keres a klubhelyiségre. Megkeresések és ajánlatok Lobstein Rudolf főtitkár címre Alba-Iulia kértünk.

Pékek látogatására helyi képviselőket keresünk az egész országban. Ajánlatok: „Ujdonság” jelégére Rudolf Mosse Oradea.

Fiatal zsidólány, román, német, francia nyelvtudással Clujon nevelőnői állást keres, esetleg félnapra is. Cim: Bergfeld, Ch. Tamas 40.

Magas jutalékkal képviselőt keresünk egész Erdély területére jól bevezetett melékközpontokra. Ajánlatok: Mercur Uzine de flori artificiale Arad, Soarelui 10.

Házasság céljából keresek önhibáján kívüli elvált, negyvenéves lányomnak, aki önállóan 12.000 lej havi keresettel bír és családhi ház felének tulajdonosa, intelligens, biztos egzisztenciával rendelkező, 45-50 éves komoly uriembert. Megkereséseket „Magasnő” jelégére az Uj Kelet kiadóhivatala továbbítja.

300.000 lej hozománnyal rendelkező nagyon szép, intelligens, fess hujom részére keresek vallásos, egzisztenciával bíró 24-28 éves fiatalembert. Megkereséseket „Szombattartó” jelégére a kiadóhivatala továbbítja.

Kivándorlók figyelmébe! Écserejénem argentinai vagyonomat itteni ingó vagy ingatlanért. „Ritka alkalom” jelégére a kiadóba.

Kiadó szép napos uccai tizes szoba fürdőszobahaszánálattal. Decebal 37.

Ésküvők, barmicvok és zsidik rendezésére olcsón vállalom. Meghívásra házhoz és vidékre is megyek. Alkalmi tortákat és kuglerket olcsón készítek. Adlerné, Str. General Gherescu 7.

AZ UJ KELET

palesztinai utazási és információs osztálya megkezdte működését

A Palesztináról elterjedt ellentmondó hírek, a vizsaterők és rosszhiszeműek híresztelésével szükségessé teszik, hogy az erdélyi zsidóságnak Palesztinával való kapcsolatai kimélyüljenek és állandó jellegűek maradjanak. Az Uj Kelet jó szolgálatot kíván tenni olvasóinak, amikor egyébként is állandósított és kifogástalan palesztinai hírszolgálat mellett az olvasó személyes érdekeit is szolgáló információs szolgálatot létesít. E célból az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „HAMADRICH” információs irodával (Tel-Aviv), mely dr. Kochavi (dr. S. Stern, a Zaidó Párt volt főtitkára) vezetése mellett mintaszertű információ és tájékoztatói tevékenységet végez.

A „Hamadrich” irodába az Uj Kelet részéről palesztinai szerkesztőnk, Barzilay István delegáltuk, aki közel másfél évtizedes erdélyi zsidó újságírói tevékenysége idején megismerte az erdélyi zsidóság életét, szándékait és a dolgok iránti beállítottságát és anyanyelvükön válaszol az érdeklődő erdélyiek leveleire.

Az Uj Kelet palesztinai információs és utazási osztálya a Hamadrich irodával való megállapodása révén az érdeklődő rendelkezésére bocsátja elsősorú összeköttetését az élet minden ágában. Kereskedelmi kamarák, statisztikai hivatalok, hitelintézetek és bankok, biztosítótársaságok, utazási és szállítási irodák, felsőbbfokú iskolák és mindennemű tanintézetek, szanatóriumok, ipari és kereskedelmi szervezetek stb. útján elnyerhető összes fevilágosításokat, pénzbefektetésekre és vásárlásokra vonatkozó fevilágosításokat bocsát az érdeklődő rendelkezésére.

Vállaljuk továbbá Tel-Avivban, Hajfán és Jeruzsálemben ingatlanok kezelését, valamint az ország minden pontján ültetvények adminisztrálását.

Az információra vonatkozó kéréseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 100 (száz) lej, amelyet kérjük a kiadóhivatalnak a levéllel egyidőben beküldeni.

Az Angol-nagy líl

Az Angol-Magyar Bank Rt. Schober Béla m. kir. titk. ir. adate alatt március 16-án megállapította az 1938. üzleti évről a mult évi yeneségát 516.788.14 P nyereséggel szemben az előző évi 1.438.835.61 P-vel szembeni nyereség felosztására négy részre osztva az indítványt fogja nyelbivandó 48. évi rendes ügyeszeti, hogy a rendelkezés 100.000 P a tartalék 100.000 P az ingatlanok értéke 400.000 P a régi nyugdíjgyidijalapjainak dotálására 816.788.14 P a fennmaradó 816.788.14 P az osztalékra vitessék át.

A fenti nyereség módot ad az osztalék fizetésére, azonban a fizetés és gazdasági viszonyok miatt esekkel egyetértően arra írták, hogy az osztalék fizetését az idén még ne javasolják. A zárszámadások lényegében az előző évi adataival egybehangzó eltérések mutatkoznak: a talarkébfetétkönyvekre a 1938. évi állománya az előző évi 45.3 millióra csökkent, a felbontások 41.5 millióra csökkentek. Az együttes betétek állománya 88.2 millióra, a közzel apadt, ami ama beosztásának, melyek a lefolynakai eseményeivel kapcsolatos jelentkeztek és amelyekben ismételt mutakozások is — az intéznelnél végtelen nagy bank átlagával összehasonlítva — meglehetősen magasnak mutatkozik.

Az együttes hitelezés 21.5 millióra, mely majdnem teljes egészében angol és más külföldi hitelezésből áll. Az intézet ügyfelei részéről az előző évi állományával korábban nyújtott hitelek 200.000 P csökkentés mutatkozik, a megállapodások keretében történt visszafizetések miatt.

A mérleg vagyon-oldalán a banki követelések tétele az előző évi szintén meglehetősen magas, a daóra a kihelyezéseknél a rendelkezésre állott a hitelek minden jogos hitelteljesen kielégítette. A váltóállomány 63.8 millió), az adósságvagy 56.9 millió), az adósság előleg 1 millió pengő), az áruka adott előlege 3.1 millió) tételei csökkenést tüntetnek fel az adósság részéről.

Az üzletállományokban a meglehetősen heállott vagyon az intézet mindíg jellegű változatlanul fennmaradt. Az értékpapírok és érdeklés 12.3 millió pengőre csökkent, ami főként a Magyar Kécsen első 125 millió pengőre váltott részesezés követő papírtárca és az érdeklés értéke a szokásos körülmények között történt.

A hosszulejartu jelzálogkönyv állománya meglehetősen magasnak mutatkozik, a kezességek tétele, amelyek az ügyfeleknek bocsátott óvadékokat fedezik, 12.9 millió pengőre emelkedett. Az 1938. XX. t. c. alapján a 6.4 millió P összegű hitelek (mely 5 év alatt fizetendő meg) a törvény által megállapított kerületen kívüli részre egyelőre a meglehetősen egyaránt nyilván szerepel. A mérleg főösszege 166.9 millió pengőre mutat, a személyzeti kiadások és a kisebb fizetési és fizetési javítások folytán csökkentek. A dologi és pénzügyi jötekmények és a több nagyobb közpénztétel folytán az előző évi 116.000 pengőre növekedett, a mut az adók tételei meglehetősen magas, a mérleg oldalán a gazdasági élet szolgálatában hatott a g

Az Angol-Magyar Bank mérlege nagy likviditásról számol be

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága a március 16-án tartott ülésén megállapította az 1938. üzletév mérlegét, mely a múlt évi nyereségáthozattal együtt 16.788.14 P nyereséggel zárul (az előző évi 1.438.835.61 P-val szemben.) A nyereség felosztására nézve az igazgatóság azt az indítványt fogja az április 15-én behívandó 48. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 100.000 P a tartalékalap növelésére, 400.000 P az ingatlanok értékcsökkenésére, 400.000 P a régi nyugdíjasok nyug- és egydíjalapjainak dotálására fordítsák, míg a fennmaradó 816.788.14 P az 1939. üzletévi számlájára vitessék át.

A fenti nyereség módját adna az intézetnek az előző évi mérlegétől, azonban az általános politikai és gazdasági viszonyok a nagy részre az egyetértően arra indítják az igazgatóságot, hogy az osztalékfizetés újrafelvételét ezidén még ne javasolja.

A zárószámadások lényegesebb tételeinél, az előző év adataival egybevetve, a következő eltérések mutatkoznak:

A **takarékbetétek** helyezett betétek állománya az előző évi 52,5 millió pengőről 45,3 millióra csökkent, míg a folyóbetétek 41,5 millióról 42,9 millióra emelkedtek. Az együttes betétállomány tehát 88,2 millióra, vagyis 5,8 millió pengővel apadt, ami a betételvonások következménye, melyek a lefolyt esztendő különböző eseményeivel kapcsolatban általánosan jelentkeztek és amelyek — bárha évről-évre ismételt mutatókat betétszaporítás — az intézetnél végeredményben a nagy bank átlagával arányban álló mértékben vezettek.

Az **egyéb hitelek** 21,5 millió pengős tétel, mely majdnem teljes mértékben a magyar és angol és más külföldi üzletbarátai által az intézet ügyfelei részére a bank garanciával korábban nyújtott hitelekkel áll, 2,2 millió P csökkenést mutatkozik, ami a hitelintéző megállapodások keretében és azonos történet visszafizetéseknek tulajdonítható.

A mérleg vagyon-oldalán a pénztári készletek és bankári követelések 11,2 millió pengős tétel az előző év színvonalán mozog. Az idegen tőkék néhány százalékos apadására a kihelyezéseknél a bank általános rendelkezésére állott a piacnak és ügyfelek minden jogos hiteligényét messzeben kielégítette. A váltótárca 58,6 millió (tavaly 63,8 millió), az adósságok 53,1 millió (tavaly 58,9 millió), az értékpapírokra jutott előleg 1 millió pengő (tavaly 1,6 millió), az árakra adott előleg 2,6 millió pengő (tavaly 3,1 millió) tételei a viszonyoknak megfelelő csökkenést tüntetnek fel ugyan, az adósságok részéről történt visszafizetések ezeknél nagyobb összegeket tettek és így a visszafizetett többletösszegeket a gazdasági élet szolgáltatásaiba lehetett fordítani.

Az üzletállományokban a gazdasági helyzet megfelelően beállott változások ellenében az intézet miráridig szemellett tartott állományát változatlanul fenntartotta.

Az értékpapírok és értékelések számlái az előző évi 12,3 millió pengőről 14 millióra emelkedtek, ami főként a Nemzeti Beruházási Kölesön első 125 millió pengős részlet-vállalat részesezés következménye. Az értékpapírtárca és az értékelések tételei-értékelése a szokásos konzervatív elvek mentén történt.

A hosszulejárati jelzálogkölesönök 10 millió pengős állománya megfelel az előző évi színvonalnak.

A kezességek tétele, amely alatt a bank által az ügyfeleknek belföldön rendelkezésre bocsátott óvadékokat és kezességeket értjük, nyilván, 12,9 millió pengőről 13,2 millióra emelkedett.

1938:XX. t. c. alapján az intézetre kiadott 6,4 millió P összegű **beruházási hozzájárulásnak** (mely 5 év alatt negyedévi részben fizetendő meg) első részletként 279 P a törvény által nyújtott módon a tartalékokból került levonásra, míg a fennmaradó összeg egyelőre a mérleg vagyon-oldalán egyaránt nyilvántartási számszámba szerepel. A mérleg **összege** 175,3 millió pengőről 166,9 millió pengőre csökkent.

A **személyzeti kiadások** személyzet-szaporítás és a kisebb fizetési alkalmazottaknak fizetésjavítások folytán 133.000 pengővel emelkedtek. A dologi kiadások némileg csökkentek. A jótékony- és kulturális célú kiadások több nagyobb közérdekű akcióban részvétel folytán az előző évi 43.000 pengőről 116.000 pengőre növekedtek. Emellett mutat az adók tétele is.

A bank érdekkörébe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatok üzletmenetére külön-külön mértékben hatott a gazdasági dekon-

junktúra. A Nagybányai-Ujlaki Egyesült Iparművek Rt. építőanyag-osztályának forgalma csökkentést tüntet fel, ezzel szemben szénttermelése és eladása tovább emelkedett. A Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyipari Rt. forgalma meghaladta az előző évit és változatlan osztlékokat fizet. A „Metallochémia“ Kohászati, Vegyipari és Fém-

kereskedelmi Rt. forgalma és üzleteredménye csökkent. A Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti Gyár Rt. forgalma emelkedett: nyeresége az előző évinél valamivel nagyobb lesz. A Győri Textilművek Rt. forgalma az előző év színvonalán mozgott; exportforgalma örvendően fejlődést ért el. A Magyar Kender-, Len- és Jutaipari Rt. forgalma növekedett. A Szentendrei Papírgyár Rt. már első üzemi évében teljes kapacitással dolgozott és kitűnő minőségű gyártmányait könnyen helyezte el. A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. forgalma tovább emelkedett; folyóüzleti tiszta nyeresége a múltévi színvonalon mozog.

KÖZGAZDASÁG

Aláírták a román-magyar külkereskedelmi egyezményt

Bucuresti, március 20. Megirtuk, hogy a március 31-én lejáró román-magyar külkereskedelmi és fizetési egyezmény meghosszabbítására vonatkozó tárgyalásokat Budapestben folytatták le, az elmúlt héten. A tárgyalásokat szombaton sikerrel befejezték és az egyezmény meghosszabbítására vonatkozó jegyzőkönyvet úgy a román, mint a magyar delegáció aláírta. Az egyezmény meghossz-

szabítását a két kormány ratifikációja után lép életbe. Értesítéseink szerint — a megváltozott közép-európai helyzetnek megfelelően — a kvótákön különböző módosításokat vittek keresztül. Így Magyarország ezévből jóval kevesebb petróleumot vesz át, amit a magyarországi petróleumtermelés növekedésével magyaráznak. A módosított egyezmény április 1-én lép életbe.

Az exportörök második hivatalos pótjegyzékében szereplő erdélyi és bánáti cégek

A nemzetgazdasági minisztérium az exportörök hivatalos jegyzékének kiegészítésére újabb pótjegyzéket készített, amelyet a Hivatalos Lap március 18-i számában tettek közzé. A pótjegyzékben a következő erdélyi és bánáti exportörök szerepelnek:

1165. Federala „Timisoara”, Timisoara,
1274. S. A. Comercială, Cluj,
1275. Toader Gheorghe Fabrica de Cheres-
tea, Măguri (Cluj megye),
1276. Hirsch Ignác, Aghires (Cluj megye),
1277. Ioan Chera, „Vita” Export, Arad,
1278. Misa Vasiescu, Lipova,

1279. Radu Corcea, Chisoda (Timis megye),
1280. Gheorghe Stoian, Giulváz (Timis megye),
1281. Mihai Nicoară, Chisoda (Timis megye),
1282. Ioan Ivacu, Vrani (Caras megye),
1283. Petru Olariu, Timisoara,
1285. Matei Siebold, Timisoara,
1290. Blănăria „La Rubin”, Timisoara.

Itt írjuk meg, hogy a nemzetgazdasági minisztérium legújabb rendelkezése szerint gabonaexportal csak azok a cégek foglalkozhatnak, amelyek az exportörök jegyzékében szerepelnek.

A Banloc S. A. autógummigyár 40 millió kölcsönt kapott az Ipari Hitelintézetből. A Banloc S. A. autógummigyár az Ipari Hitelintézetből 40 millió lejese hosszulejáratu kölcsönt kapott, amelyet a vállalat ingatlanaira betábláltak.

A közvetett adók elleni felebezés reformja. A pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény jogot ad az egyes adót fizetőnek arra, hogy a bíróságoknál kontesztációval éljen abban az esetben, ha több egyenes adót követel tőle az adóhivatal, mint amennyit kivetettek. A foglaltási jegyzőkönyv ellen beadott kontesztáció lehetővé teszi, hogy az adóbeszedés bírói felülvizsgálat tárgyává legyen. Ettől az eljárásról lényegesen különbözik a **közvetett adók** fizetésének rendszere, ahol ilyen kontesztációnak nincsen helye. Ha tehát a közvetett adót (adószámla) illeték és általában a bélyeg-törvényen alapuló illetékek) a kincstár magasabbban vet ki, mint amennyit az adóköteles jogosnak tart, ez utóbbira nézve nem marad más eljárás, mint az, hogy lefizeti a követelt illetéket és akkor elcsik a jogorvoslattól, vagy nem fizeti le, amikor is ellene kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és kiteszi magát az esetleges bírságoknak is. A kihágási jegyzőkönyv ellen már felebezésnek van helye és így az ügy végül mégis a bíróság elé kerül, — de már mint kihágás. Tehát a két eljárás között lényeges eltérés van, amely fennállott az egységesítési törvény előtt is, de a helyzetet a törvény nem oldotta meg. Az érdekeltek részéről akció indult meg, hogy az egyenes és közvetett adók beszedése körül eljárást harmonizálni kell és módot kell adni arra, hogy az adózó a közvetett adó ellen kihágási jegyzőkönyv nélkül is jogorvoslatot élhessen.

A Csehszlovákia kiadott importengedélyek Németországra is érvényesek. A Külkereskedelmi Irányító Igazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint a Csehszlovákia kiadott importengedélyek Németországra is érvényesek, minden újabb látamozás nélkül. Itt írjuk meg, hogy a csehszlovákiai gyárosok értesítették romániai üzletfeleiket, amelyben közlik, hogy a régi rendelkezéseket változatlanul teljesítik.

A Legfőbb Kartellbizottság ülése. A Legfőbb Kartellbizottság a napokban ülést tartott, amelyen a ricinusmagvak és olajok ár-emelésének kérdését tárgyalták le. Más kérdésekben a határozathozatalt a következők ülése halasztották.

A textilhivatal megkezdte a textilnövények termelésére szolgáló magvak kiosztását. A textil hivatal (Oficiul National al Textilelor) megkezdte a textilnövények termelésére szükséges magvak kiosztását. Az elmúlt héten 20 vagon lenmagot, 40 vagon kendermagot és 50 vagon gyapotmagot osztottak ki a termelőknek.

A C. F. R. igazgatósága ismét szabályozta a szállítók követelésének fizetési módozatait. A C. F. R. vezérigazgatósága az 1101. számú legújabb hivatalos lapjában a 29.480. sz. rendelettel nyomtatékosan felhívja a figyelmet mindazon gyárosok és nagyüzemek tulajdonosainak, akik vele szállítási viszonyban vannak, hogy a részükre kiutalt fizetési járandóságukat szállított anyagokért, ha nem ök személyesen (a cég tulajdonosok), hanem külön felhatalmazás (procura speciala) útján valamely alkalmazottal vétetik fel, ezt csak az esetben tehetik, ha a külön felhatalmazás,

(melyet közjegyzőileg hitelesíteni kell) a CFR jogi osztályánál is látamozva van. Ha valamely cégnek állandó fizetésfelvételi felhatalmazása van, az letébe helyezendő az illető CFR fizetési pénztárnál (állomás, vagy számszótály-pénztár), mely esetben erről hitelesített másolatot kell felmutatni s amely a fizetési utalvány mellett marad. Minden fizetési utalványhoz melléklendő ez, amelyet a CFR jogosztálya látamoz. Ez a látamozás minden formalitás nélkül, csak egy bejegyzési számat és aláírást kap. Ezzel kapcsolatban kívánjuk megjegyezni, hogy a 1080. sz. hivatalos lapban megjelent 223.893. sz. rendelet szerint a magánfelek is kötelesek ezeket a felhatalmazásokat a CFR jogi osztályánál látamoztatni, amely nélkül egy vasuti pénztár sem fizeti ki a kiutalt összeget. Természetesen ez csak azon magánfelekre vonatkozik, akik megbízott útján óhajtják a kiutalt összeget felvenni.

A kereskedők és iparosok biztosító hivatala részére az első negyedévi tagsági díjak előző végéig befizetendők. A kereskedők és iparosok biztosító hivatala vezetősége figyelmezteti az összes érekelteket, hogy az egyszázalékos tagdíj első negyedévi részlete március 31-ig esedékes, és annak mielőbbi befizetését kéri.

Zürichi árfolyamok (Március 20.): Márka 177,25, holland forint 234,45, dollár 441,87, font 20,69, francia frank 11,695, olasz lira 23,25, csehszlovákia (nem jegyzik), pengő 87,25, dinár 10,—, lej 3,37, zloty 83,—, belgas 74,35.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—672.78
palesztinai font	663.08—673.44
holland forint	75.07—78.25
svájci frank	32.02—32.50
francia frank	3.57—3.78
márka	40.50—41.60
pengő	25—27
csehszlovákia (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szálladabak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700—1750
angol font, 30%-os szabadkvóta	1645—1690
angol font, 20%-os kvóta	1340—1350
angol font, 40%-os kvóta	1036—1053
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	186
dollár, 30%-os szabadkvóta	360
svájci frank, 30%-os kvóta	79—81
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.62
belgas (kliring)	58.80
belgas, 15%-os	60
svédkorona, 30%-os kvóta	90

Uj Zenel Lexikon (Bárd) vászonkötésben 125 lei. Falk: Mindentudó zenekönyv, kve 119 lei. Demény: Hangversenykalauz, kve 158 lei. Meszlényi: Hangversenykönyv, kve 139 lei. Káldor: M. Zenetörténet, kve 145 lei. Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

RASSCO

Mezőgazdasági és elővárosi telepítések

magánterületen vagy a Nemzeti Alap földjén. Segéd-gazdaságok. Tervezési telepítés. Instruktorok az összes telepítési ágakban.

A Rassco

a Jewish Agency alapítása. Feladata, hogy a saját anyagi eszközökkel rendelkező bevándorlóknak mezőgazdasági és elővárosi telepítés létesítésében rendelkezésre álljon. A Jewish Agency-nek döntő szerepe van a Rassco üzletvezetésében.

Felvilágosításokat és prospektust ad:

RASSCO

Tel-Aviv,

Allenby Road 98. P. O. B. 1058.
Rassco, Haifa, Branch, Palmer's Gate
Jewish Agency Building P. O. B. 1448.

TIMISOARAIAK FIGYELMÉBE!

Vidéki és helyi rendelések pontosan szállítva. Telefon 22-60.

HUSVÉTI

lúszter csemege lujborok

כשר של פסח

józsefvárosi ort. izr. Főrabbi-

„BURMA“

cégnél. Tulajdonos: SALAMON BÉLA.
Timisoara IV. Piața G. Dragațina 9.

ARCUS 21.
22.
torna, rádióhír-
szertartási, orvosi
járás, kulturális
és. 13.10: Déli
örthirek. 13.40:
icőjárásjelentés
ezek. 15: Hírek
ene.19: Időszéri
20: Felolvasás.
zongoraművészt-
mídt: Ötös. 22:
22.40: Vendégőse
ek külföldre né-
ána: Közlemé-
tána hangleme-
emelemek. 13.30:
15.35: Hírek.
ata szonáta, 57.
0: Az Operaház
urandot". 22.20:
4: Tánccemelek.
di műsorból +
SEK
apróhirdetés 24
lyek és fürdő-
eltűnt tárgyak.
1 lej. Apró-
és mellett kü-
eresésekre csak
szolunk és csak
abbtunk.
NITŐNK NÉL-
VETNAK RE-
NGULATÁHOZ.
KIVÁNT MŰ-
gönykellékszaki-
emeleten.
zobahasználatk-
s) két személy
ein, Str. Regina
ületére. „Négy-
iadóba.
an, gépirásban,
jártas, állást
rekt, agilis he-
szpenzgarancia-
észletes ajánla-
jeligére a ki-
939 május 1-től
klubhelyiségre.
obstein Rudolf
ink.
képviselőket ke-
A. Ajánlatokat
Mosse Oradea.
német, francia
oi állást keres-
ergfeld, Ct. Ta-
selőt keresünk
bevezetett mel-
ercur Uzine de
ni 10.
önhibáján kívül
ak, aki önálló
ttel bir és csa-
intelligens, biz-
zó. 45—50 éves
éseket „Magá-
et kiadóhivatala
rendelkező na-
hugom részére
ával bíró 24—28
éseket „Szom-
atal továbbít.
Ecserefném ar-
ngó vagy ingat-
gére a kiadóba.
res szoba hirdó-
7.
ezdik rendezési
a hához és vi-
rtákat és kugle-
né, Str. General

UJ KELET Legújabb hírek

Chamberlain alsóházi nyilatkozata

(ötödik oldali cikkünk folytatása)

Pittman szenátor javaslata nagy feltűnést keltett. A javaslat első következménye az lenne, hogy Anglia és Franciaország korlátlan lehetőségeket kapna hadiszerek vásárlására az Egyesült Államok területén. Beavatottak úgy tudják, hogy Pittman indítványa az első lépés abban az irányban, hogy a semlegeségi törvényt végleg megszüntessék. Jól informált források szerint úgy a képviselőházban, mint a szenátusban szám-bajbáható ellenzékkel nem kell tartania. Éppen ezért Pittman nem is indokolta meg indítványát részletesen, mert azok az események, amelyek nemrég a nemzetközi politikában lejátszódtak, éppen eléggé beszélnek önmagukért. A hangulat megváltozását jellemzi az is, hogy Taffit republikánus párti szenátor is teljes mértékben helyeselte Welles külügyi államtitkár élehangú táma-

dását Németország ellen.

Benes cseh kormányt alakít Amerikában

New York, március 20. Benes, a csehszlovák köztársaság volt elnöke, aki mint ismeretes, az Egyesült Államokban tartózkodik, hír szerint cseh ellenkormány megalakítására készül. Ugy hírlik, hogy Benes Csikágóban hétfőn este fogja bejelenteni az ellenkormány megalakulását.

Mint ismeretes, egyébként Benes az összes európai és amerikai államok kormányaihoz jegyzéket intézett, amelyben tiltakozott Csehország megszállása ellen és kérte, hogy ne ismerjék el ezt az aktust. Hasonló kéréssel fordult Benes a Népszövetséghez is, amelynek főtákará, Avenol közölte volt elnökével, hogy kérését nem veheti figyelembe, miután az magánsemélytől jött.

Hitler vezérkari értekezletet tartott Berlinben

Berlin, március 20. Hitler kancellár vasárnap este 19.30 perckor érkezett Berlinbe. Az állomáson Göring marsall, Ribbentrop külügyminiszter, Göbbels propagandaügyi miniszter, valamint Olaszország, Japán és Magyarország követői üdvözölték. Az állomáson óriási tömeg sorakozott fel, amely lelkesen ünnepelte a Führert.

London, március 20. Hitler vezérkari értekezletet tartott Berlinben.

Tömeges letartóztatások Prágában

Prága, március 20. A Gestapo főnöke ma nyilatkozatban közölte, hogy véleménye szerint Prágában a rend fenntartása érdekében legalább tízezer gyanús egyént, főleg kommunistát kell letartóztatni. Elmondotta a Gestapo-vezető, hogy péntek estig Csehországban 6-7 ezer gyanús és nem kívánatos egyént tartóztattak le.

A lengyel PAT ügynökség jelenti, hogy egyik tudósítóját, Hinterhofot, a lengyel nagykövetségnek tett minden ígéret ellenére, még nem bocsájtották szabadon. Altrino holland újságíró ma reggel szabadon engedték. Három angol újságíró a német csapatok bevonulásakor az angol nagykövetségre menekült.

Megmentették a cseh bank aranyát

Berlin, március 20. Hivatalosan jelentik a német távirati iroda: Egyes külföldi lapok szerint a „náci” ellopják a prágai Nemzeti bank aranyát. Ezzel szemben illetékes körökben kijelentik, hogy Csehszlovákia arany tartalékának nagyrésze külföldön, főleg Londonban van.

London, március 20. A Daily Herald jelentése szerint az angol és amerikai kormányok csaknem 75 millió font értékű aranyat és egyéb értéket helyeztek zárlat alá, amely a volt csehszlovák állam és alattvalóinak tulajdonát képezi. Az angol kormány az angol bankoknál lévő cseh értékek bármely átutalását megtiltotta.

Leégett a brünni zsidó nagytemplom

Brünn, március 20. Az Havas ügynökség tudósítója jelenti: A brünni zsidó nagytemplom teljesen leégett. A lapok azt írják, hogy a tűz eredete ismeretlen. Bár Brünn városának kitűnően megszervezett tüzoltó szolgálata van, a zsinagógából semmit sem mentettek meg. Ezzel szemben a tűz elszigetelésére irányuló munkálatok annyira sikeresek voltak, hogy a lángok egyetlen szomszédos épületre sem terjedtek át.

Nem neveznek ki náci-biztosokat a zsidó vállalatok élére

Prága, március 20. A morvaországi protektorátus közigazgatási vezetője rendeletet tett közzé, amelyben megtiltotta a „gazdasági életbe való illetéktelen beavatkozást”. Tilos kormánybiztosok, gondnokok, vagy vezetők kinevezése zsidó vagyonok élére és egészben, vagy részben zsidókézen levő vállalatok megvásárlása, vagy kibérlése. Bár-

mely ilyen természetű kihágást szigorúan megbüntetnek.

Ujabb magyar csapatok szállítások Ruszinszkóba

Budapest, március 20. Hivatalosan közlik, hogy Ruszinszkó egész területének a magyar csapatok által való elfoglalása befejeződött. A Reuter szerint a kárpátaljai hadműveletek során a magyar csapatok 200 embert veszítettek el. Sebesültek száma ennél sokkal nagyobb. Egyébként újabb csapatokat szállítanak Kárpátalja felé. Minden három órában katonavonatot érinti Munkácsot.

Készül Kárpátalja önkormányzatának tervezete

Budapest, március 20. (Rador). Gróf Telegdi Pál miniszterelnök elnökletével tegnap minisztertanács volt, amelyen a Kárpátalja részére adandó önkormányzat tervezetének kidolgozását kezdték meg. A tanácskozáson részt vettek gróf Bethlen István, Imrédy Béla és Darányi Kálmán volt miniszterelnökök is.

Volosinnak egy állítólagos levele

Belgrád, március 20. (Rador). Volosin volt kárpátaljai miniszterelnök hétfőn reggel ideérkezett és a Beograd szállóban szállt meg. Budapest, március 20. A „Magyarország” című lap arról ír, hogy Volosin volt ruszin miniszterelnök Husztról való eltávózáása előtt levelet intézett Illés József rutén származású budapesti egyetemi tanárhoz, amelyben Ruszinszkót felajánlja Magyarországnak és felkéri Illést, hogy járjon közbe a magyar kormánynál. Volosin azonban nem várta be a fejleményeket — írja a lap —, hanem elhagyta az országot.

Telegdi és Mussolini táviratváltása

Budapest, március 20. Telegdi Pál miniszterelnök Kárpátalja Magyarországhoz csatolásának alkalmából a magyar kormány és a magyar nemzet nevében köszönő táviratot intézett Mussolinéhoz, amelyre Mussolini szintén táviratban válaszolt. Ugyanakkor Csáky külügyminiszter Beckhez, Cianohoz és Ribbentrophoz intézett táviratot.

Budapest, március 20. Horthy magyar kormányzó kiáltványt intézett a ruszin néphez, amelyben testvéria együttműködésre szólítja fel őket és kiltatásba helyezi az önkormányzat megadását.

Az Esti Újság Ungvárról érkezett jelentés alapján arról számol be, hogy a ruszin vezetők annak a kérésüknek adtak kifejezést, hogy a határt a Poprádnál vonják meg.

Ágyudörgés a Tisza tulsó parliján

Sighet-Máramarossziget, március 20. A técsői magyar katonai hatóságok azt a kérést terjesztették a máramarosszigeti prefektúra elé, engedjék meg a técsői magyar gazdáknak, hogy átjárjanak a román területen lévő földjeikre és hogy élelmiszer szükségleteiket továbbra is román területen szerezzék be. A kérés a prefektúra a kolozsvári helytartósághoz továbbította. A Tisza a harcokban elesett siccgárdis-

ták holttesteit vetette ma partra. Tíz ilyen holttest került eddig román területre. Máramarosszigeten egyébként befejezést nyert a ruszinszkói menekültek elszállítására. A bucaresti kormány különleges engedélyvel, mintegy 3300 menekült lépte át a határt, ezeket mind elszállították már az ország belsejébe, ahol középületekben és gyűjtőtáborokban helyezték el

őket. Szigeten csak 12 súlyosan sebesült menekült maradt, akiket kórházba szállítottak.

A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán egyébként a Tisza tulsó oldaláról ágyudörgés hallatszott. Bár Ruszinszkó megszállása befejeződött, a kisebb csoportokra szakadt sicc-gárdisták guerrilla harcok folytatnak a megszállókkal.

A cseh-kérdés az angol alsóház előtt

London, március 20. Az alsóház ma délutáni ülésén Henderson munkaspárti képviselő megkérdezte, hogy Anglia el fogja-e de jure ismerni Csehország és Morvaország annektálását? Chamberlain a következőképpen válaszolt:

— Az angol kormány a többi kormányokkal való tanácskozás után fogja teljes mértékben figyelembe venni Németország Csehország elleni akciójának következményeit. Ezért még nem nyilatkozhatom erről a kérdéssel.

Wedgwood ezredesnek azon kérdésére, vajon a csehszlovákiai hadianyag- és lőszeranyagok Németország részéről való elfoglalására tekintettel, revídiálják-e Anglia hadfel-

szerelési programját, Chamberlain ezt mondta:

— Mint azt birminghami beszédemben kijelentettem, a mi nemzeti biztonságunk szempontjából az angol élet összes vonatkozásait revízió alá kell vennünk.

London, március 20. A Reuter ügynökség jelenti, hogy az angol kormány állandó érintkezésben áll az orosz, lengyel, román, jugoszláv, török és bulgár kormányokkal a közép-európai helyzetet illetően. Időközben az angol kormány különböző irányokban óvatossági rendszabályokat fogantatott.

Megindultak a béketárgyalások a nemzeti és köztársasági spanyol kormányok között

„Ha nem sikerül a békekötés — a köztársasági kormány folytatja az ellenállási harcot”

Saragossa, március 20. Sunner, a nemzeti Spanyolország belügyminisztere kijelentette, hogy a tisztességes béke megkötése érdekében tárgyalások folynak a köztársasági Spanyolország kormányával.

Madridból jelenti, hogy Basteiro, a nemzetvédelmi tanács külügyminiszterének rádióbeszéde mély benyomást keltett a köztársasági spanyol lakosság körében, amely reméli, hogy sikerül a tisztességes békét megkötni, az összes spanyoloknak hazájuk iránt érzett lelkes szeretete alapján.

Valenciai jelentés szerint San Serova, a köztársasági nemzetvédelmi tanács külügy miniszteri államtitkára, tegnap rádióbeszédet intézett a spanyol néphez. Előadta,

hogy a köztársasági kormánynak az a célja, hogy tisztességes békét kössön Franco tábornokkal. Ennek a békének csak egyetlen célja lehet, hogy szolgálja a spanyol nép ügyét. Nincs sem baloldali, sem jobboldali nemzet, csak egységes spanyol nemzetről lehet szó. Erős és nagy nemzet csak akkor lehet a spanyol nép, ha fátlyolt borít a történetekre és összefogva egységesen száll szembe minden idegen beavatkozási kísérlettel szemben. Az államtitkár a továbbiakban hangoztatta még, hogy abban az esetben, ha a köztársasági kormány békekísérlete hiábavalónak bizonyulna, akkor folytatni fogják tovább az ellenállási harcot. Ezzel minden lehetőségük meg van.

Bukarest fontos szerepet játszhat az európai egyensúly helyreállításában

A „Tems” elismerő cikke a román kormány tevékenységéről

Párizs, március 20. A Le Temps rendkívül nagyfontosságú cikket közöl legutóbbi számában Románia gazdasági és pénzügyi újjászervezéséről. A lap kiemeli, hogy angol gazdasági és pénzügyi körök megkülönböztetett érdeklődést tanúsítanak Románia iránt és említést tesznek számos angol vezető személyiségnek Bucarestben tett látogatásáról is. A Románia és a különböző országok között folyó gazdasági tanácskozásokkal kapcsolatban a következőket írja a lap:

Az Öfelsége II. Károly király által életrehozott szociális és politikai rend, valamint az ország gazdasági fejlődése megkönnyítik a tárgyalások menetét. Románia harmadik, tökéletes egyensúlyban álló költségvetésével rendelkezik, noha időközben óriási összegeket fordított nemzetvédelmi célokra. Ez a tény világosan mutat rá az ország pénzügyi életének egészséges voltára, míg a pénzügyminisztérium élén álló Mitita Constantinescu, aki már mint a Banca Nationala kormányzója szervezői képességeiről és új koncepcióiról tett tanúságot. Románia jövőbeli gazdasági életének és valutájának garanciáját képezi.

A Le Temps ezután rámutatva a román

gazdasági élet előnyös helyzetére, megállapítja, hogy a román állam pontosan teljesítette a külföldi hitelezőivel kötött szerződéseit, ami igazolja Románia azon elhatározását, hogy tiszteletben tartja a külfölddel szemben fennálló összes kötelezettségeit. A nagy francia lap ezután részletes tanulmányozás tárgyává teszi a román gazdasági reformokat, valamint az ezáltal elért eredményeket, megemlítve a román kormány tagjainak a költségvetési egyensúly fenntartására irányuló, erélyes hangú nyilatkozatait, valamint azon elhatározásukat, hogy a román valutát meg fogják védeni minden spekulációs kísérlettel szemben és biztosítani fogják az ország egészséges pénzügyi életét.

A Le Temps a következő megjegyzést fűzi cikkéhez:

„Ma, amikor Közép-Európa nyugalalmát ismét felzavarták, Románia erőfeszítésével figyelemet és támogatást érdemelnek a nyugati nagyhatalmak részéről, mert Bukarest fontos szerepet játszhat az európai egyensúly helyreállításában.”

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASZTÓBUN DE IMPRIMAT

Taxa postala plătita in num. No. 244716/929.

10. Telefon: 18-60. Havonta 110, negyevévre 600, egészévre földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre Hirdetések díjszabása „UJ KELET” a banati zsidóság egja. Cikkeink utanny forrás megjelölésével

Anglia állt

— Az európai lord angol külügy jelentette be az nyát az egész A demokráti gondolatához, am dolat előterbejut ben hatalmi kony Románia, Lengye helyzetben szükse kintetében még el szóbanforgó hat pontján álló euró

„A német mon London, március 2 az alsóház tegnapi tkozat megtételére sz fax lord külügyminisz pozét tartott a lordok — Az utolsó napok Halifax lord — mely minden embert, akin Németország akcióját hogy Szlovákiában mozgalom. Köztudom egyezmény után Szlovathoz jutott. Ami p leti, hogy a német k német kisebbségek megállapítható, hog ilyen irányú kampán azelőtt kezdődött, mi intézett volna a pr met állításokkal sz hogy a csehországi rendkívül kedvező h kisebbség, amely az Csehszlovákiában ma met birodalom terüle ságok kérésére mégí ban maradt, hogy h német propagandána legfigyelmesebb tartó provokáló jellegű. Az incidensek legnagyobbakcióval történt s ségek maximumáig v

„Csehsz adták n Ezután arról besz milyen körülménye cseh köztársasági állapította, hogy a részét a németek Hacha Berlinbe érke — Ebből azt a k nom — folytatta tethető fel, miszerint és hogy a csehek ták, hogy kénytelen ultimátum fenyegeté képviselői megadták mentsék létüket egy tól.

— Ami pedig azt Németországot fenye szlovák részről, erró német kormány sem az állítást valaki is helyzetben döntő sz